

การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงาน
ของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์

นายวินัย จันทร์ทับทอง

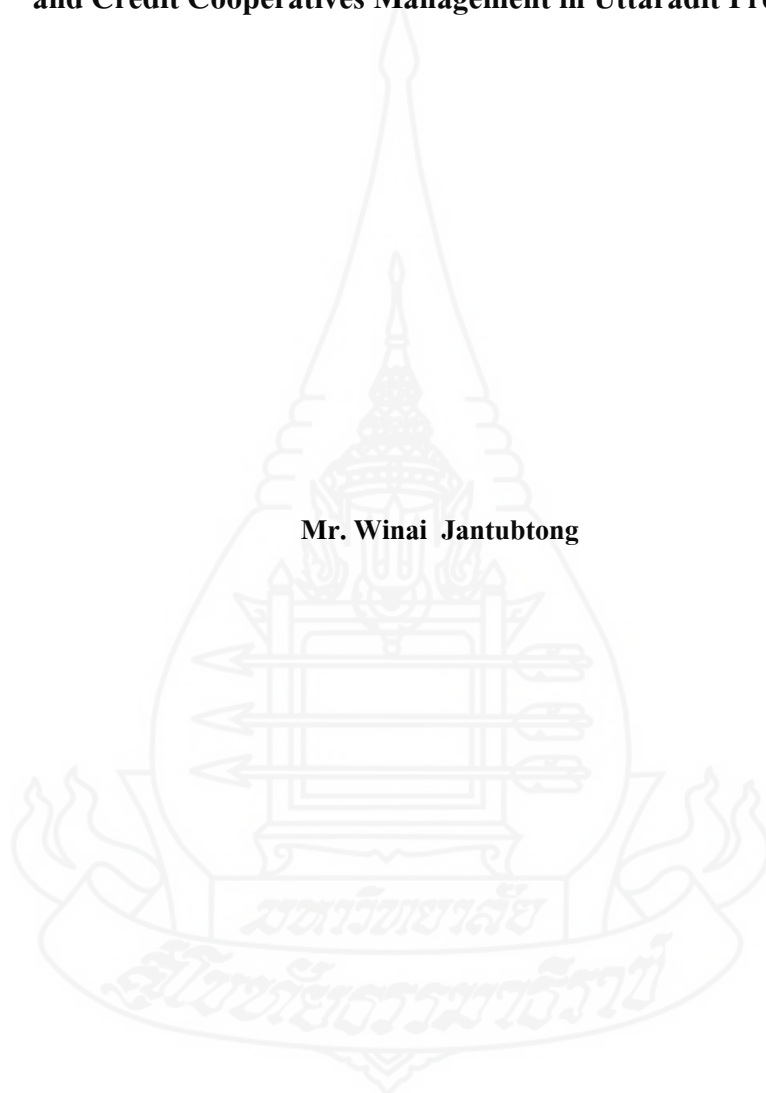

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2558

**Use of Financial Accounting Data of the Committees for the Saving
and Credit Cooperatives Management in Uttaradit Province**

Mr. Winai Jantubtong

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration in Cooperatives

School of Agriculture and Cooperatives
Sukhothai Thammathirat Open University

2015

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการ ดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรศักดิ์
ชื่อและนามสกุล	นายวินัย จันทร์ทับทอง
แขนงวิชา	สหกรณ์
สาขาวิชา	เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์สังเสริม หอมกลิ่น

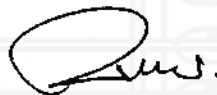
การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2558

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์สังเสริม หอมกลิ่น)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์กฤษฎา ประศาสน์วุฒิ)

(รองศาสตราจารย์ ดร. มณจิรา พุทชาคำ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการ
ดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์
ผู้ศึกษา นายวินัย จันทร์ทับทอง **รหัสนักศึกษา** 2569002690 **ปริญญา** บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์)
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์สงเสริม หอมกลิ่น **ปีการศึกษา** 2558

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการดำเนินการ 2) การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการ และ 3) ปัญหาอุปสรรคในการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ ทั้งหมด จำนวน 9 สหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการทั้งหมดจำนวน 128 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า 1) คณะกรรมการดำเนินการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 51 – 60 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่จบการศึกษาด้านการศึกษาและด้านอื่นที่ไม่เกี่ยวกับบัญชีและการบริหารธุรกิจ ดำรงตำแหน่งกรรมการ และมีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งอยู่ระหว่าง 1 – 4 ปี 2) การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก การใช้ในระดับมากที่สุดคือ รายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนและงบทดลองประจำเดือน และรายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีตามลำดับ การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารด้านการวางแผน การควบคุม และการตัดสินใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยใช้ข้อมูลเพื่อการบริหารด้านการควบคุมสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการตัดสินใจ และด้านการวางแผนตามลำดับ ด้านการควบคุมอยู่ในระดับมากที่สุดคือ การใช้ข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนเพื่อการควบคุมการดำเนินงานของสหกรณ์ ด้านการตัดสินใจคือ การใช้ข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนในการตัดสินใจเพิ่ม/ลด ปริมาณธุรกิจ และการใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินประกอบการขออนุมัติวงเงินกู้ยืมของสหกรณ์ และด้านการวางแผนคือการใช้ข้อมูลรายงานผลดำเนินงานประจำเดือนในการกำหนดแผนการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ 3) ปัญหาอุปสรรคในการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงิน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย และที่สำคัญอยู่ในระดับปานกลางคือ ความรู้ทางด้านบัญชีการเงินไม่เพียงพอ และอยู่ในระดับน้อยคือ มีความรู้ในการนำงบการเงินไปใช้ในการบริหารงานไม่เพียงพอ และ อุปกรณ์หรือเครื่องมือสำหรับใช้จัดทำงบการเงินหรือรายงานทางบัญชีไม่ทันสมัย

คำสำคัญ ข้อมูลทางบัญชีการเงิน การบริหารงานสหกรณ์ออมทรัพย์ จังหวัดอุดรดิตถ์

Independent Study title: Use of Financial Accounting Data of the Committees for the Saving and Credit Cooperatives Management in Uttaradit Province.

Author: Mr. Winai Jantubtong; **ID:** 2569002690;

Degree: Master of Business Administration (Cooperatives);

Independent Study advisor: Songserm Homglin, Associate Professor;

Academic year: 2015

Abstract

The objectives of this research were to study 1) personal data of the committees of savings and credit cooperatives in Uttaradit Province; 2) their use of financial accounting data in their management work; and 3) problems involved with their use of financial accounting data in their management work.

The study population consisted of 128 of the committees of 9 savings and credit cooperatives in Uttaradit Province. Data were statistically analyzed using frequency, percentage, mean and standard deviation.

The results showed that 1) the majority of the committees were male, in the 51-60 age range, and educated to bachelor's degree level. Most had earned their degrees in education or another field not related to accounting or business management. Most had served in the position of committee for 1 to 4 years. 2) Overall, the committees used financial accounting data in their management work to a high level. The highest score was for making monthly performance reports and monthly test budgets, followed by for reporting on the accountant's audits. The committee also reported using financial accounting data to a high level in their planning, control and decision-making work. The highest score was for use in control work, followed by decision making and planning, in that order. For control work, the committees used data from the cooperative's monthly operations reports to the highest degree to control the cooperative's operations. For decision-making, they used data from the cooperative's monthly operations reports to make decisions on increasing or decreasing different business volume and used data from the cooperative's financial records to ask for loans. In planning work, they used data from the cooperative's monthly operations reports in setting the business plan. 3) Overall, the committees reported having a low level of problems with using financial accounting data in their management work. The most serious problem (medium level) was insufficient knowledge about accounting. They had a low level of difficulty about insufficient knowledge about utilization of balance sheets in management work and lack of modern equipment for preparing accounts and balance sheets.

Keywords: Financial Accounting Data, Savings and Credit Cooperatives Management, Uttaradit Province

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ส่งเสริม หอมกลิ่น อาจารย์ที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์ กฤษณา ประศาสน์วุฒิ กรรมการในคณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ซึ่งได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และติดตามตรวจแก้ไขข้อบกพร่องการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ข้าราชการสำนักงานสหกรณ์จังหวัดอุดรดิตถ์ ที่ให้คำปรึกษาแนะนำการค้นคว้าเพิ่มเติมข้อมูล และขอขอบพระคุณคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ทุกท่านที่เสียสละเวลาและให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นอกจากนี้ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อนักศึกษา ตลอดจนบุคคลในครอบครัวทุกคนที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา ซึ่งผู้ศึกษาถือว่ามีค่าเป็นอย่างยิ่ง

ท้ายสุดนี้ ผู้ศึกษาหวังว่ารายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจและผู้ที่เกี่ยวข้อง ประโยชน์ใดๆ ที่จะได้รับจากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอน้อมอุทิศคุณความดีทั้งหมดแด่ผู้มีพระคุณ และผู้มีส่วนช่วยเหลือทุกท่าน หากมีสิ่งใดขาดตกบกพร่อง หรือผิดพลาดประการใด ผู้ศึกษาขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียวและขออภัยมา ณ โอกาสนี้

วินัย จันทรทัตทอง

กรกฎาคม 2558

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การศึกษา.....	3
กรอบแนวคิดการศึกษา.....	4
ขอบเขตการศึกษา.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์ออมทรัพย์.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับข้อมูลทางบัญชี.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงิน.....	18
แนวคิดเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงิน.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	21
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา.....	26
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	26
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	27
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	28
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	28

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์.....	31
การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ ในจังหวัดอุดรดิตถ์ใช้ในการบริหารงาน.....	34
การเปรียบเทียบการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในด้านการวางแผน ด้านการควบคุม และด้านการตัดสินใจของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ ในจังหวัดอุดรดิตถ์ ที่มีลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน.....	38
ปัญหาอุปสรรคในการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์.....	50
บทที่ 5 สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	52
สรุปการศึกษา.....	52
อภิปรายผล.....	54
ข้อเสนอแนะ.....	55
บรรณานุกรม.....	57
ภาคผนวก.....	60
ประวัติผู้ศึกษา.....	69

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 3.1	จำนวนคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุตรดิตถ์ ที่ดำเนินการศึกษา.....	26
ตารางที่ 3.2	ระดับของข้อมูลและการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินที่คณะกรรมการดำเนินการ สหกรณ์ใช้เพื่อการบริหารงาน.....	29
ตารางที่ 3.3	ความหมายค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของข้อมูลและการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินที่ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ใช้เพื่อการบริหารงาน.....	29
ตารางที่ 3.4	เกณฑ์การให้คะแนนระดับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับการใช้ข้อมูลทางบัญชี การเงินเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์.....	30
ตารางที่ 3.5	ความหมายคะแนนค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับการ ใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์.....	30
ตารางที่ 4.1	ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์.....	32
ตารางที่ 4.2	การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการ ดำเนินการสหกรณ์.....	34
ตารางที่ 4.3	การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการวางแผนของคณะกรรมการดำเนินการ สหกรณ์.....	35
ตารางที่ 4.4	การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในด้านการควบคุมของคณะกรรมการ ดำเนินการสหกรณ์.....	36
ตารางที่ 4.5	การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในด้านการตัดสินใจของคณะกรรมการ ดำเนินการสหกรณ์.....	37
ตารางที่ 4.6	การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการ ดำเนินการสหกรณ์ จำแนกตามเพศ.....	38
ตารางที่ 4.7	การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการ ดำเนินการสหกรณ์ จำแนกตามระดับการศึกษาชั้นสูงสุด.....	39
ตารางที่ 4.8	การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการ ดำเนินการสหกรณ์ จำแนกตามอายุ.....	40
ตารางที่ 4.9	การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการ ดำเนินการสหกรณ์ จำแนกตามด้านการศึกษา.....	41

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.10 การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการ ดำเนินการสหกรณ์ จำแนกตามการดำรงตำแหน่ง.....	42
ตารางที่ 4.11 การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการ ดำเนินการสหกรณ์ จำแนกตามระยะการดำรงตำแหน่งในสหกรณ์.....	43
ตารางที่ 4.12 การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการ ดำเนินการสหกรณ์ จำแนกตามการใช้งบดุล/งบแสดงฐานะทางการเงิน.....	44
ตารางที่ 4.13 การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการ ดำเนินการสหกรณ์ จำแนกตามการใช้งบกำไรขาดทุน.....	45
ตารางที่ 4.14 การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการ ดำเนินการสหกรณ์ จำแนกตามการใช้งบกระแสเงินสด.....	46
ตารางที่ 4.15 การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการ ดำเนินการสหกรณ์ จำแนกตามการใช้หมายเหตุประกอบงบการเงิน.....	47
ตารางที่ 4.16 การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการ ดำเนินการสหกรณ์ จำแนกตามการใช้รายงานผลการดำเนินงานประจำเดือน.....	47
ตารางที่ 4.17 การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการ ดำเนินการสหกรณ์ จำแนกตามการใช้งบทดลองประจำเดือน.....	48
ตารางที่ 4.18 การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการ ดำเนินการสหกรณ์ จำแนกตามการใช้รายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี.....	49
ตารางที่ 4.19 ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงาน.....	50

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา.....	4
ภาพที่ 2.1 โครงสร้างภายในของสหกรณ์.....	9

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สหกรณ์ คือ คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยช่วยตัวเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และต้องจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม สหกรณ์เป็นของสมาชิก บริหารงาน โดยสมาชิก และเพื่อผลประโยชน์ของสมาชิก ทั้งนี้เพื่อสร้างสรรค์และปรับปรุงการประกอบสัมมาชีพและความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น ส่งผลให้ประเทศชาติมีการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และประชาธิปไตยด้วยวิธีการสหกรณ์ ซึ่งยึดอุดมการณ์ช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นวิธีการดำเนินงาน (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2554) สหกรณ์แบ่งได้เป็น 7 ประเภท ได้แก่ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์ประมง สหกรณ์นิคม สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์บริการ และสหกรณ์เครดิตยูเนียน

สหกรณ์ออมทรัพย์ คือ สถาบันการเงินแบบหนึ่งที่มีสมาชิกเป็นบุคคลที่มีอาชีพอย่างเดียวกันหรือที่อาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ และให้กู้ยืมเมื่อเกิดความจำเป็นหรือเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์นอกวงและได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ สามารถกู้ยืมได้เมื่อเกิดความจำเป็นตามอุดมการณ์ในการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2558) ยกตัวอย่างเช่น สหกรณ์ออมทรัพย์ในส่วนราชการ สหกรณ์ออมทรัพย์ในมหาวิทยาลัย สหกรณ์ออมทรัพย์ในสถานประกอบการ สหกรณ์ออมทรัพย์ในแหล่งชุมชน เป็นต้น ซึ่งจัดตั้งขึ้นจากการรวมตัวของบุคคลที่มีอาชีพเดียวกันหรืออาศัยในชุมชนเดียวกัน เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ และให้กู้ยืมเมื่อเกิดความจำเป็นรวมถึงสวัสดิการต่าง ๆ โดยยึดหลักการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยธุรกิจหลักของสหกรณ์ออมทรัพย์ ได้แก่ ธุรกิจรับฝากเงิน ธุรกิจสินเชื่อ โครงสร้างการบริหารงานของสหกรณ์ตั้งอยู่บนรากฐานของประชาธิปไตย สมาชิกสหกรณ์ทุกคนเป็นเจ้าของสหกรณ์ แต่สมาชิกสหกรณ์ทุกคนจะมาร่วมบริหารกิจการของสหกรณ์ไม่ได้ จึงต้องมีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เป็นผู้บริหารงานแทน ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่กำหนดให้มีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ประกอบด้วย ประธานกรรมการหนึ่งคนและกรรมการอื่นอีกไม่เกินสิบสี่คน ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกสหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์มีหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการ และเป็นผู้แทนสหกรณ์ในกิจการทั้งปวง เพื่อให้กิจการสหกรณ์

ดำเนินการอย่างกว้างขวางให้บริการสมาชิกสหกรณ์อย่างทั่วถึง โดยจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถปฏิบัติงานด้านต่างๆ ตามความเหมาะสม และคำนึงถึงปริมาณธุรกิจที่สหกรณ์ทำธุรกิจด้านต่างๆ กับสมาชิกสหกรณ์ สหกรณ์อื่น และบุคคลภายนอก ซึ่งจะอยู่ในรูปของรายได้หลักของแต่ละสหกรณ์ (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2558)

ข้อมูลทะเบียนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรของระบบสารสนเทศ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 พบว่า ปัจจุบันในประเทศไทยมีสหกรณ์ประเภทออมทรัพย์ทั้งหมด 1,450 แห่ง และมีปริมาณธุรกิจรวมทั้งสิ้น 1,453,464,804,684.22 บาท ถึงแม้ว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ส่วนใหญ่จะสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นองค์กรที่เข้มแข็งและให้บริการแก่สมาชิกสหกรณ์อย่างเพียงพอและทั่วถึง ในขณะที่เดียวกันก็ยังมีสหกรณ์ออมทรัพย์จำนวนไม่น้อยที่มีปัญหาในการดำเนินงานและเกิดข้อบกพร่องในการบริหารงาน ปัจจัยสำคัญในการอยู่รอดทางธุรกิจ คือ ผู้บริหารหรือคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์จะต้องมีความสามารถและวิสัยทัศน์ที่ดี ซึ่งหน้าที่สำคัญของผู้บริหารคือ การวางแผน การสั่งการ การควบคุม และการตัดสินใจ ดังนั้น ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีเครื่องมือที่ใช้ในการบริหาร ข้อมูลทางการบัญชีจึงเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานทุกภาคส่วนของธุรกิจ เนื่องจากข้อมูลทางบัญชีจัดทำขึ้นโดยอาศัยตัวเลขต่างๆ ที่บันทึกไว้ในบัญชี และจัดทำเป็นรายงานทางบัญชีเพื่อให้ฝ่ายบริหารนำไปใช้ในการควบคุมการปฏิบัติงาน และประเมินผลการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการ โดยการเปรียบเทียบผลงานกับแผนงานที่กำหนดไว้ เพื่อให้ทราบว่าผลการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพเพียงใด และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ รวมทั้งควรมีการปรับปรุงแก้ไขอย่างไร ทำให้ผู้บริหารได้เห็นภาพรวมของธุรกิจและประเมินผลให้สามารถพยากรณ์เหตุการณ์ในอนาคตได้

การเสนอข้อมูลทางบัญชีในรูปของงบการเงิน จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน รวมทั้งข้อมูลอื่นซึ่งเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งจะประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ และงบการเงินยังแสดงถึงผลการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์อีกด้วย งบการเงินของสหกรณ์ประกอบด้วย งบแสดงฐานะทางการเงิน (งบดุล) งบกำไรขาดทุน งบต้นทุนขาย งบต้นทุนการผลิต งบกระแสเงินสด และหมายเหตุประกอบงบการเงิน (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2558) นอกจากนี้ยังมีรายงานทางบัญชีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ รายงานผลการดำเนินงานประจำเดือน งบทดลองประจำเดือน และรายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี

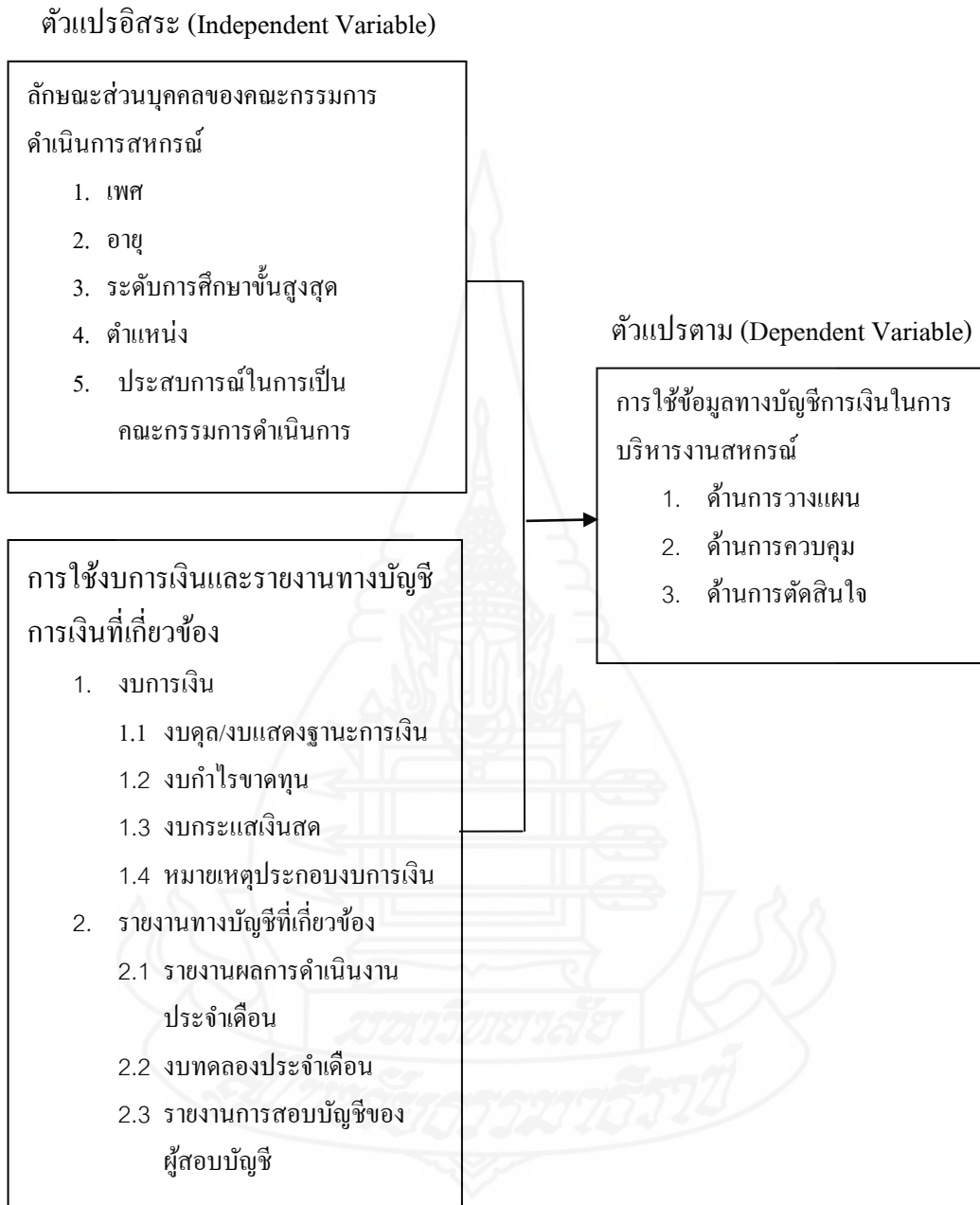
สหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ มีทั้งหมด 9 สหกรณ์ มีปริมาณธุรกิจเป็นจำนวนเงิน 18,413,419,204.60 บาท และกำไร 783,219,093.84 แต่ยังคงพบว่าสหกรณ์ออมทรัพย์บางแห่งมีข้อสังเกตในรายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี ได้แก่ สภาพคล่องหรือความสามารถในการ

ชำระหนี้ระยะสั้นค่อนข้างน้อย นโยบายการจัดเก็บหนี้ยังไม่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ยังไม่สามารถสร้างกำไรในอัตราที่เหมาะสม เป็นต้น จากข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีต่อสหกรณ์ออมทรัพย์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ อาจยังไม่ได้ใช้ประโยชน์จากข้อมูลทางบัญชีการเงินอย่างเต็มที่ หรืออาจมีปัญหาก่อขึ้นกับการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงาน ดังนั้น การศึกษาค้นคว้าอิสระในหัวข้อ “การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลทางบัญชีการเงินที่ใช้ในปัจจุบัน เปรียบเทียบการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงาน รวมทั้งปัญหาที่เกิดขึ้นกับการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงิน โดยจะสามารถนำผลการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้ใช้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์ให้เกิดประสิทธิภาพ และสำหรับให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข ให้ความช่วยเหลือ และส่งเสริมงานสหกรณ์ต่อไป

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

- 2.1 เพื่อศึกษาลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์
- 2.2 เพื่อศึกษาการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์
- 2.3 เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์

3. กรอบแนวคิดการศึกษา

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา

4. ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงการใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการบริหารงานของสหกรณ์ ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ ซึ่งประกอบด้วยขอบเขตด้านต่างๆ ดังนี้

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลทางบัญชีที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ใน จังหวัดอุดรดิตถ์ใช้ในการบริหารงาน และเปรียบเทียบการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงานด้าน ต่างๆ ได้แก่ การวางแผน การควบคุม และการตัดสินใจ รวมทั้งศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นกับการใช้ข้อมูล ทางบัญชีในการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์

4.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ จำนวน 9 สหกรณ์ในพื้นที่ของจังหวัดอุดรดิตถ์ ซึ่งมีคณะกรรมการดำเนินการทั้งสิ้น 128 คน โดย เลือกประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มเป้าหมาย

4.3 ขอบเขตด้านสถานที่

ได้ทำการศึกษาเฉพาะคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัด อุดรดิตถ์

4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ใช้ข้อมูลที่ได้จากการสอบถามคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ในช่วงเดือน มิถุนายน – กรกฎาคม 2558

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 สหกรณ์ออมทรัพย์ หมายถึง สหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ ที่จัดตั้งเป็น สหกรณ์ โดยสมาชิกเป็นบุคคลที่มีอาชีพเดียวกันหรืออาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกัน โดยมีวัตถุประสงค์ ส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ และกู้ยืมเงินเมื่อเกิดความจำเป็นหรือก่อให้เกิดผลประโยชน์ ที่นอกเลย

5.2 คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ หมายถึง คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออม ทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ ประกอบด้วย ประธานกรรมการหนึ่งคนและกรรมการอื่นอีกไม่เกินสิบสี่ คนซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกสหกรณ์

5.3 สมาชิกสหกรณ์ หมายถึง สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์

5.4 ข้อมูลทางบัญชี หมายถึง งบการเงินและรายงานทางบัญชีที่เกี่ยวข้อง

5.5 งบการเงิน หมายถึง งบดุล/งบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุน งบกระแสเงินสดและหมายเหตุประกอบงบการเงิน

5.6 รายงานทางบัญชีที่เกี่ยวข้อง หมายถึง รายงานผลการดำเนินงานประจำเดือน งบทดลองประจำเดือน และรายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี

5.7 รายงานผลการดำเนินงานประจำเดือน หมายถึง รายงานแสดงผลการดำเนินงานระหว่างเดือน โดยแสดงให้เห็นรายการรับ รายการจ่าย จำนวนสมาชิกสหกรณ์ที่เพิ่มขึ้น ลดลง และจำนวนสมาชิกสหกรณ์คงเหลือ รวมทั้งทุนเรือนหุ้นที่เพิ่มขึ้น ลดลง และทุนเรือนหุ้นคงเหลือ

5.8 งบทดลองประจำเดือน หมายถึง งบที่แสดงรายการเคลื่อนไหวของบัญชีทุกบัญชีระหว่างเดือน และยอดคงเหลือของบัญชีแยกประเภททุกบัญชี ณ วันสิ้นเดือน เพื่อใช้ตรวจสอบผลการดำเนินงาน และตรวจสอบความถูกต้องการบันทึกบัญชี

5.9 การใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงาน หมายถึง การใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อประโยชน์ในการวางแผน การควบคุมการดำเนินงาน และการตัดสินใจดำเนินการของสหกรณ์

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ สามารถนำข้อมูลทางบัญชีการเงินไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจกำหนดนโยบาย และวางแผนการบริหารงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

6.2 สหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้ และเพิ่มทักษะให้แก่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ในการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงาน

6.3 ทำให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องสามารถใช้เป็นแนวทางในการให้คำแนะนำ ความช่วยเหลือและส่งเสริมงานสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาเรื่อง “การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์” โดยศึกษาจากแนวคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางประกอบการอธิบายข้อมูลที่ได้จากการศึกษา สำหรับวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์ออมทรัพย์
2. แนวคิดเกี่ยวกับข้อมูลทางบัญชี
3. แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงิน
4. แนวคิดเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงิน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์ออมทรัพย์

1.1 ความหมายและวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์

สหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นสถาบันการเงิน โดยสมาชิกเป็นบุคคลที่มีอาชีพเดียวกันหรืออาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกัน โดยมีวัตถุประสงค์ส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ และกั้มเงินเมื่อเกิดความจำเป็นหรือก่อให้เกิดผลประโยชน์ที่นอกวง ซึ่งวัตถุประสงค์หลักของสหกรณ์ออมทรัพย์ มีดังนี้ (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2558)

1.1.1 การส่งเสริมการออมทรัพย์ เป็นวัตถุประสงค์หลักของสหกรณ์ออมทรัพย์ แบ่งออกเป็น 2 วิธี คือ

(1) การส่งเสริมสหกรณ์ออมทรัพย์โดยการถือหุ้น สหกรณ์กำหนดให้สมาชิกส่งชำระค่าหุ้นเป็นประจำทุกเดือน โคนการหักเงินค่าหุ้น ณ ที่จ่ายเงินเดือนและจ่ายเงินปันผลค่าหุ้นให้แก่สมาชิกตามอัตราที่พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดไว้ เงินปันผลที่ได้รับนี้ไม่ต้องเสียภาษีให้แก่รัฐ และเมื่อสมาชิกลาออกจากสหกรณ์ก็สามารถถอนค่าหุ้นคืนได้

(2) การส่งเสริมสหกรณ์ออมทรัพย์โดยการรับฝากเงิน สหกรณ์มีบริการด้านเงินฝากทั้งประเภทเงินฝากประจำและเงินฝากออมทรัพย์ และให้ผลตอบแทนในรูปดอกเบี้ยในอัตราเดียวกับธนาคารพาณิชย์ หรือสูงกว่าตามฐานะของแต่ละสหกรณ์

1.1.2 การให้เงินกู้แก่สมาชิก สหกรณ์จะนำเงินค่าหุ้นและเงินฝากของสมาชิกรวมกันไว้ให้สมาชิกที่มีความจำเป็นหรือเดือดร้อนกู้ยืม โดยคิดดอกเบี้ยต่ำกว่าเอกชน โดยลักษณะการให้กู้ยืมจะแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

(1) เงินกู้ฉุกเฉิน ในกรณีที่สมาชิกมีความจำเป็นเร่งด่วนหรือมีรายจ่ายที่เกิดขึ้นอย่างกะทันหัน สมาชิกสามารถกู้เงินประเภทนี้จากสหกรณ์ได้ตามที่สหกรณ์กำหนดไว้ในระเบียบเงินกู้ประเภทนี้ไม่ต้องมีหลักประกัน

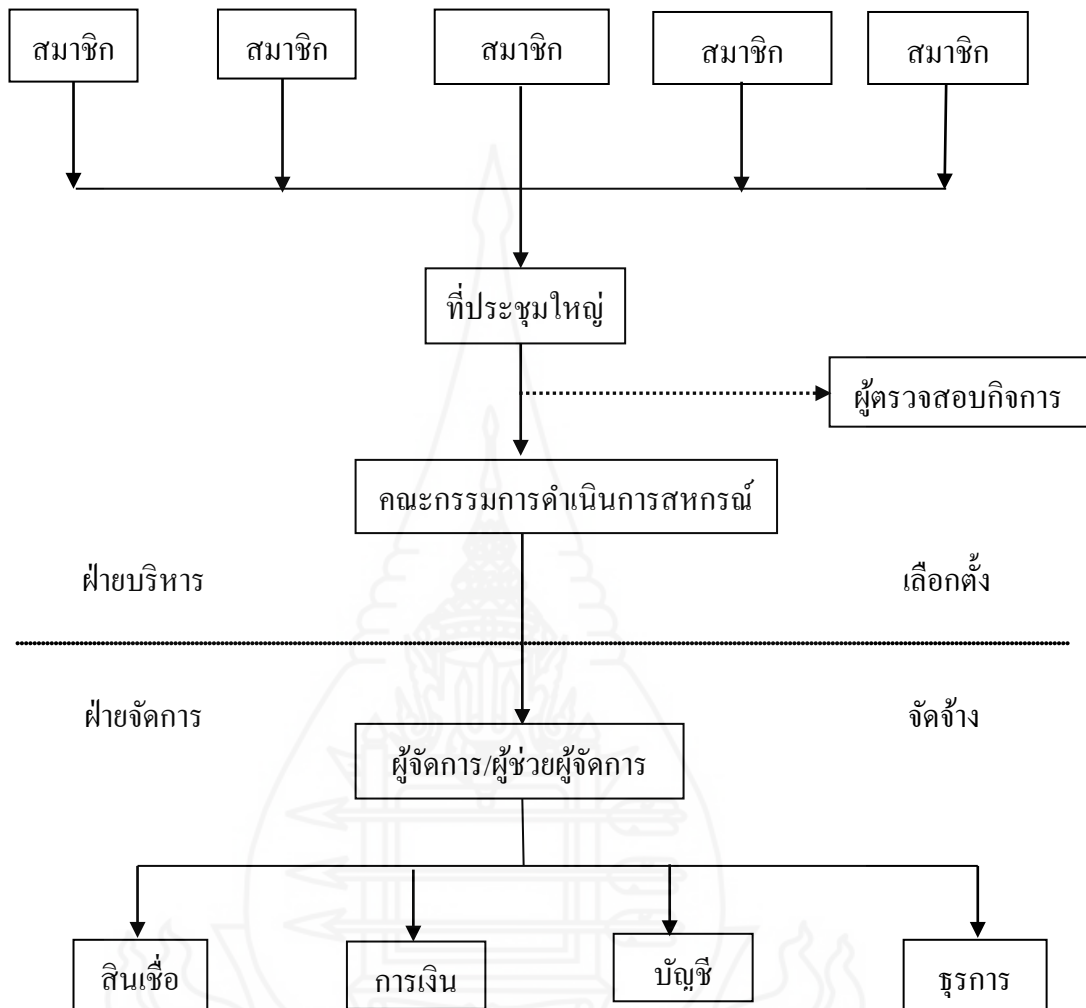
(2) เงินกู้สามัญ สมาชิกสามารถกู้เงินประเภทนี้ได้จะขึ้นอยู่กับจำนวนเท่าของฐานเงินเดือนหรือรายได้ของสมาชิกที่สหกรณ์กำหนด และต้องมีสมาชิกด้วยกันค้ำประกัน อย่างน้อย 1 คนขึ้นไป แต่ทั้งนี้ก็จะขึ้นอยู่กับฐานะทางการเงินและดุลยพินิจของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ในการกำหนดระเบียบ

(3) เงินกู้พิเศษ ถ้าสหกรณ์มีฐานะมั่นคงแล้ว สหกรณ์จะเปิดบริการให้เงินกู้พิเศษเพื่อให้สมาชิกนำไปลงทุนในการประกอบอาชีพ หรือกู้ไปเพื่อการเคหะสงเคราะห์ เงินกู้ประเภทนี้สามารถกู้ตามจำนวนเงินที่จะนำไปลงทุนประกอบอาชีพ หรือขึ้นอยู่กับราคาของบ้านและที่ดินที่จะซื้อ หรือจำกัดขั้นสูงไว้ โดยมีอสังหาริมทรัพย์เป็นหลักประกัน

1.2 โครงสร้างภายในของสหกรณ์ออมทรัพย์

โครงสร้างของสหกรณ์ตั้งอยู่บนรากฐานของประชาธิปไตย สมาชิกสหกรณ์ทุกคนเป็นเจ้าของสหกรณ์ แต่เนื่องจากสมาชิกสหกรณ์ทุกคนไม่สามารถร่วมบริหารกิจการของสหกรณ์ได้ จึงต้องมีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เป็นผู้บริหารงานแทนสมาชิกสหกรณ์ทุกคน มีอำนาจหน้าที่เป็นผู้ดำเนินกิจการและเป็นผู้แทนสหกรณ์ในกิจการทั้งปวง นอกจากนี้เพื่อให้กิจการสหกรณ์ดำเนินการได้อย่างกว้างขวาง และให้บริการแก่สมาชิกสหกรณ์ได้อย่างทั่วถึง คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์จะจัดจ้างผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในกิจการของสหกรณ์

โครงสร้างภายในของสหกรณ์มีองค์ประกอบที่สำคัญ แสดงดังภาพที่ 2.1 ดังนี้

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างภายในของสหกรณ์

ที่มา : คู่มือระบบบัญชีสหกรณ์ออมทรัพย์ (2550)

การจัดโครงสร้างของสหกรณ์ตามแผนผังข้างต้น เป็นการจัดแบ่งส่วนงาน หน้าที่ ความรับผิดชอบ และจัดระบบความสัมพันธ์ระหว่างส่วนงานต่างๆ ในสหกรณ์ ดังนี้ (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2558)

1.2.1 สมาชิก หมายถึง

1) ผู้ที่มีชื่อและลงลายมือชื่อในบัญชีรายชื่อผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกของสหกรณ์ และได้ชำระค่าหุ้นตามจำนวนที่จะถือครบถ้วนแล้ว

2) ผู้ได้รับเลือกเข้าเป็นสมาชิกตามข้อบังคับที่ได้ลงลายมือชื่อในทะเบียนสมาชิก และได้ชำระค่าหุ้นตามจำนวนที่จะถือครบถ้วนแล้ว สมาชิกต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (1) เป็นบุคคลธรรมดาและบรรลุนิติภาวะ
- (2) เป็นผู้เห็นชอบในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์
- (3) เป็นมีความประพฤติและนิสัยดีงาม
- (4) มิได้เป็นสมาชิกสหกรณ์อ้อมทรัพย์อื่นที่มีวัตถุประสงค์ในการให้กู้ยืม

เงิน

1.2.2 **ที่ประชุมใหญ่** คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์จะเรียกประชุมใหญ่สามัญประจำปี ปีละหนึ่งครั้งภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ โดยการประชุมใหญ่ของสหกรณ์ต้องมีสมาชิมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด หรือน้อยกว่าหนึ่งร้อยคน ซึ่งสมาชิกในที่ประชุมใหญ่ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยเรื่องทั้งปวงที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของสหกรณ์

1.2.3 **ผู้ตรวจสอบกิจการ** ที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์จะเลือกตั้งสมาชิกหรือบุคคลภายนอกที่เป็นผู้มีคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถในด้านธุรกิจ การเงิน การบัญชี การเศรษฐกิจ หรือการสหกรณ์ เป็นผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ ซึ่งผู้ตรวจสอบกิจการจะอยู่ในตำแหน่งได้ มีกำหนดเวลาหนึ่งปีทางบัญชีสหกรณ์ โดยมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินงานทั้งปวงของสหกรณ์

1.2.4 **คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์** ที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์จะเลือกตั้งสมาชิกเป็นประธานกรรมการหนึ่งคน และเป็นกรรมการดำเนินงานอีกไม่เกินสิบสี่คน ซึ่งกรรมการดำเนินการจะเลือกตั้งในระหว่างกันเองขึ้นเป็นรองประธานกรรมการคนหนึ่งหรือหลายคน เลขานุการหนึ่งคน และ/หรือเหรัญญิกหนึ่งคน นอกนั้นเป็นกรรมการ โดยคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปี นับแต่วันเลือกตั้งแต่ต้องไม่เกิน 2 วาระติดต่อกัน คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการทั้งปวงของสหกรณ์ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์ กับทั้งในทางอันจะทำให้เกิดความเจริญแก่สหกรณ์ หากคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์กระทำการ หรือละเว้นการกระทำ หรือกระทำการโดยประมาท เลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่ของตน จนทำให้เสียผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิก อันเป็นเหตุให้สหกรณ์มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี หรือกิจการ หรือฐานะการเงิน ตามรายงานการ

สอบบัญชี หรือรายงานการตรวจสอบ เป็นเหตุให้สหกรณ์ได้รับความเสียหาย คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเสียหายให้แก่สหกรณ์

1.2.5 ผู้จัดการสหกรณ์ ในการจัดการงานของสหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์อาจพิจารณาแต่งตั้งหรือจัดจ้าง ผู้จัดการสหกรณ์ให้มีหน้าที่ในการจัดการทั่วไป และรับผิดชอบเกี่ยวกับบรรดากิจการประจำของสหกรณ์ให้เป็นไปตามนโยบายที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

1.2.6 พนักงานสหกรณ์ มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามลักษณะงานของแต่ละแผนก และให้เป็นไปตามนโยบายที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์กำหนด

1.3 การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ออมทรัพย์

สหกรณ์ออมทรัพย์ดำเนินธุรกิจ เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออม ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ให้บริการทางการเงิน จัดหาทุนในการประกอบอาชีพและดำรงชีพ และช่วยเหลือวบรวม ดังนี้ (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2558)

1.3.1 ธุรกิจรับฝากเงิน เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักและเห็นคุณค่าประโยชน์ของการออมทรัพย์ และเพื่อเป็นการระดมทุนในสหกรณ์ สหกรณ์จะรับฝากเงินจากสมาชิก 3 ประเภท คือเงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากประจำ และเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ โดยสหกรณ์จะจ่ายดอกเบี้ยให้อัตราเดียวกับธนาคารพาณิชย์ หรือในอัตราที่สูงกว่า ตามฐานะทางการเงินของแต่ละสหกรณ์

1.3.2 ธุรกิจสินเชื่อ เป็นธุรกิจหลักของสหกรณ์ออมทรัพย์ในการให้บริการทางการเงินแก่สมาชิก เพื่อนำไปประกอบอาชีพหรือดำรงชีพ ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยที่ถูกลง โดยแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน เงินกู้สามัญ เงินกู้พิเศษ

2. แนวคิดเกี่ยวกับข้อมูลทางบัญชี

2.1 ความหมายของข้อมูลทางบัญชี

โอภาวดี เข้มทอง (2548:1-5) ได้รวบรวมความหมายของการบัญชีไว้ ดังนี้

การบัญชี (Accounting) มีความหมายตามที่สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ได้บัญญัติไว้ว่า คือ “ศิลปะของการเก็บรวบรวม บันทึก จำแนกและทำสรุปข้อมูลอันเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปตัวเงิน ผลงานขั้นสุดท้ายของการบัญชี ก็คือ การให้ข้อมูลทางการเงิน ซึ่งเป็นประโยชน์แก่บุคคลหลายฝ่าย และผู้ที่สนใจในกิจกรรมของกิจการ”

จากคำนิยามดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า กิจกรรมของ “การบัญชี” นั้น จะประกอบด้วย

1) การจดบันทึก (Recording) รายการทางการเงินที่เกิดขึ้นของกิจการตามเอกสารหลักฐาน โดยบันทึกเป็นหน่วยเงินตรา โดยการบันทึกอย่างมีหลักเกณฑ์ภายใต้ข้อกำหนดของนักบัญชี

2) การจัดหมวดหมู่ (Classifying) เป็นการนำข้อมูลที่ได้นับบันทึกไว้ตามหลักเกณฑ์นั้น มาจัดหมวดหมู่ให้เป็นสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของตัวเอง รายได้ และค่าใช้จ่าย

3) การสรุปผล (Summarizing) เป็นการนำข้อมูลที่จัดหมวดหมู่ไว้แล้วนั้น มาสรุปผลออกมาเป็นงบการเงิน (Financial Statements)

4) การตีความผลสรุป (Interpreting) นำเสนอการวิเคราะห์ผลสรุปหรือ งบการเงินนั้นต่อผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้ประโยชน์จากงบการเงินนั้น ๆ การวิเคราะห์อาจทำในรูปของอัตราส่วนทางการเงิน แนวโน้มทางการเงินของงวดบัญชีต่าง ๆ

2.2 ความสำคัญของการบัญชี

โอภาวดี เข้มทอง (2548:1-6) ได้รวบรวมเกี่ยวกับความสำคัญของการบัญชีไว้ดังนี้ การบัญชีนั้นในเมื่อแยกเป็น 2 ประเภท ตามวัตถุประสงค์ที่จัดทำขึ้นเพื่อบุคคลภายนอก และเพื่อผู้บริหารกิจการ ดังนั้น ความสำคัญของการบัญชีก็แยกเป็นต่อบุคคลภายนอก และต่อผู้บริหารกิจการเช่นเดียวกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.2.1 ความสำคัญของการบัญชีต่อบุคคลภายนอก ผู้ใช้ข้อมูลบัญชีภายนอก ได้แก่ ผู้ถือหุ้น เจ้าหนี้ ลูกค้า พนักงานและลูกจ้าง สถาบันการเงิน นักวิเคราะห์ ที่ปรึกษาการลงทุน หน่วยงานราชการ ฯลฯ ดังนั้นนโยบายของการบัญชีต่อผู้ใช้ภายนอกจึงมีดังนี้

1) ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจลงทุน และให้สินเชื่อ ข้อมูลที่นำเสนอควรเป็นข้อมูลที่ทำความเข้าใจได้ง่ายสำหรับผู้ที่มีความรู้ทางธุรกิจพอสมควร แต่เนื่องจากผู้ลงทุน เจ้าหนี้ และผู้ที่ต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีเหล่านี้ มีความรู้ทางธุรกิจและสภาวะแวดล้อมในระดับที่แตกต่างกัน ทำให้ความเข้าใจทางการเงินการบัญชีอาจจะแตกต่างกันไปด้วย ดังนั้น ข้อมูลทางบัญชีที่นำเสนอนี้ ควรใช้ได้สำหรับบุคคลทุกประเภทที่มีความต้องการ และตั้งใจที่จะศึกษาข้อมูลนั้น ๆ เพื่อการตัดสินใจลงทุนในกิจการหรือให้สินเชื่อแก่กิจการ

2) ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการประมาณกระแสเงินสด ข้อมูลทางการเงินช่วยให้ผู้ลงทุนและเจ้าหนี้ในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งผู้ใช้ภายนอกอื่น ๆ มีความเข้าใจและสามารถประเมินกระแสเงินสดที่กิจการจะได้รับในอนาคต ทำให้สามารถประมาณการเงินปันผลความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยและเงินต้นได้ นอกจากนี้กระแสเงินสดของกิจการยังมีผลกระทบต่อราคาตลาดของหุ้นกู้และหุ้นทุนของกิจการด้วย ซึ่งในกรณีของสหกรณ์ราคาหุ้นจะคงที่ไม่มีขึ้นลงตาม พ.ร.บ. สหกรณ์กำหนด

3) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรของกิจการ ข้อมูลทางการเงินเกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางเศรษฐกิจของกิจการสิทธิเรียกร้องต่อทรัพยากรหรือภาระผูกพันของกิจการ ข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในทรัพยากร และสิทธิเรียกร้องในทรัพยากรอื่นเนื่องจากเหตุการณ์และสถานการณ์แวดล้อมที่เกิดขึ้น ข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ ได้แก่

(1) ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรทางเศรษฐกิจภาระผูกพัน และส่วนของผู้ถือหุ้น จะช่วยให้ผู้ใช้ข้อมูลสามารถประเมินความมั่นคงทางการเงิน สภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้ของกิจการ รวมทั้งสามารถประเมินผลการดำเนินงานประจำงวดได้อีกด้วย

(2) ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานและผลกำไรนั้น ทำให้สามารถประเมินผลการดำเนินงานของกิจการในอนาคต โดยที่การวัดผลกำไรและส่วนประกอบของกำไรตามเกณฑ์คงค้าง ซึ่งทำให้ผู้ใช้ข้อมูลสามารถประเมินผลการดำเนินงานของผู้บริหาร ประเมินความสามารถในการทำกำไรในระยะยาว พยากรณ์ผลกำไรในอนาคตและสามารถประเมินความเสี่ยงในการร่วมลงทุนและในการให้กู้ยืม เป็นต้น

(3) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้ ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการได้มาและใช้ไปของเงินสด ข้อมูล การกู้ยืมเงินและการชำระหนี้ ข้อมูลเกี่ยวกับทุนและการจัดสรรผลกำไร ข้อมูลปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อสภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้ของกิจการ ทำให้ผู้ใช้สามารถนำมาประกอบในการประเมินสภาพคล่อง และความสามารถในการชำระหนี้เช่นกัน

(4) ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการของฝ่ายบริหารคือผลกำไรประจำงวดนั้นทำให้ผู้ใช้สามารถประเมินความสามารถ และประสิทธิภาพของผู้บริหารในการหากำไรจากการใช้ทรัพยากรของกิจการ แต่ก็ยังมีปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ ที่ต้องนำมาพิจารณาประกอบด้วย เนื่องจากมีผลกระทบต่อกำไรประจำงวด อาทิ ภาวะเศรษฐกิจโดยรวม อุปสงค์ของสินค้า การดำเนินงานของผู้บริหารในอดีต ดังนั้น ข้อมูลผลกำไร/งวดเพียงงวดเดียวนั้นไม่พอสำหรับการประเมินความสามารถของผู้บริหาร

2.2.2 ความสำคัญของการบัญชีต่อบุคคลภายใน บุคคลภายในในที่นี้ ได้แก่ ผู้บริหารกิจการ ซึ่งผู้บริหารกิจการนั้นอาจแบ่งได้หลายระดับ ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูง ระดับกลาง และระดับต้น ซึ่งอาจเปรียบเทียบกับผู้บริหารภายในสหกรณ์ ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการและหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ ประโยชน์ของการบัญชีต่อผู้ภายในสหกรณ์นั้นก็เพื่อให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผน การตัดสินใจ และการควบคุมกิจการ ซึ่งข้อมูลที่ผู้บริหารแต่ละระดับต้องการใช้ อาจแตกต่างกันไปตามความแตกต่างของหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหาร ในแต่ละระดับ แต่โดยสรุปแล้ว ประโยชน์ของการบัญชีต่อผู้ภายในอาจเป็นดังนี้ คือ

1) ใช้ประโยชน์ในการวางแผน โดยที่การบัญชีทำให้ทราบตัวเลขในอดีต เหตุการณ์เศรษฐกิจของกิจการ ตัวเลขคาดคะเนที่มีประโยชน์ (Key Figures) ข้อมูลต้นทุน/ผลกำไร ทำให้สามารถนำมาตีความผลกระทบของแผนต่อองค์กร สามารถพัฒนาระบบการวางแผน การปรับเปลี่ยนแผนระยะสั้น ระยะยาว การกำหนดเป้าหมาย และการตัดสินใจเลือกวิธีการที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้นั้น นอกจากนั้นข้อมูลด้านต้นทุนนั้นทำให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนกำไรและการตัดสินใจ เช่น การวิเคราะห์หาจุดคุ้มทุน หรือรายได้คุ้มทุน การตัดสินใจระยะสั้นในกรณีต่าง ๆ เช่น การหยุดกิจการผลิตชั่วคราว การยกเลิกธุรกิจการผลิตเมล็ดพันธุ์ เหล่านี้ เป็นต้น

2) ใช้ประโยชน์ในการประเมินผลของกิจการ ข้อมูลทางบัญชีทำให้ผู้ใช้สามารถพิจารณาผลการดำเนินงานในอดีต เมื่อนำมาพิจารณาร่วมกับสภาวะแวดล้อมภายนอก ที่เปลี่ยนแปลงไป ก็จะสามารถตัดสินใจปรับแผนการดำเนินงานและเลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดสำหรับอนาคตขององค์กร

3) ประโยชน์ในการควบคุมงาน ข้อมูลทางบัญชีทำให้ผู้ใช้สามารถเปรียบเทียบผลการดำเนินงานจริงกับแผนงาน และวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า ซึ่งอาจจะกำหนดไว้ในรูปแผนงบประมาณหรือต้นทุนมาตรฐาน หรือชั่วโมงการทำงานมาตรฐาน หากการเปรียบเทียบแผนงานและผลงานไม่เป็นที่น่าพอใจ ผู้ใช้ข้อมูลการบัญชีก็สามารถจะวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา และสามารถเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาเพื่อให้การดำเนินงานต่อไปในอนาคตประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

4) ใช้ประโยชน์ในการจัดทำงบประมาณของกิจการ ข้อมูลการบัญชีที่แสดงผลงานในอดีตและการประมาณการในอนาคต ทำให้ผู้ใช้สามารถจัดทำแผนงบประมาณของกิจการ ซึ่งประกอบด้วย งบประมาณการผลิต งบประมาณลงทุน งบประมาณดำเนินการ ประมาณการกำไร/ขาดทุน และงบดุล และงบประมาณเงินสด ซึ่งแผนงบประมาณนี้มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของกิจการ เพราะใช้เป็นแนวทางหรือกรอบการดำเนินงานของกิจการให้สามารถบรรลุถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้น สุดท้ายก็ยังสามารถนำมาใช้เปรียบเทียบกับผลงาน เพื่อการประเมินผลอีกด้วย

5) ใช้ประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพของกิจการ ข้อมูลทางบัญชีสามารถทำให้ผู้ใช้สามารถดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพของแต่ละแผนงานได้ โดยใช้ข้อมูลการบัญชีตามความรับผิดชอบ (Responsibility Accounting) การบัญชีต้นทุนกิจกรรม (Activity – based Costing) หรือการบริหารคุณภาพ (Total Quality Management : TQM) เป็นต้น

สรุปได้ว่าการบัญชีนั้นมิใช่ประโยชน์ต่อผู้ใช้งั่งที่เป็นบุคคลภายนอก และบุคคลภายในของกิจการ โดยที่ลักษณะและรูปแบบของการบัญชีนั้นอาจแตกต่างกันไปตามความต้องการของผู้ใช้ ข้อมูลการบัญชี ซึ่งอาจมีความต้องการในรายละเอียดที่แตกต่างกันไปตามลักษณะการใช้ประโยชน์ ในบางกรณีก็อาจไม่ต้องการรายละเอียดเป็นตัวเงินมากนัก แต่ต้องการความถูกต้องรวดเร็วเพื่อให้สามารถใช้ข้อมูลทางบัญชีได้ทันต่อการตัดสินใจของผู้บริหารกิจการ เป็นต้น

2.3 การใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงาน

การดำเนินงานของสหกรณ์เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนั้น คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ในฐานะผู้บริหารงานสหกรณ์มีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมดูแลการดำเนินงานของสหกรณ์ให้เป็นไปตามนโยบาย แผนงาน หรือเป้าหมายที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยให้ความสำคัญกับการจัดทำบัญชีและงบการเงิน ซึ่งทำให้ทราบถึงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของสหกรณ์ รวมทั้งใช้ข้อมูลทางบัญชีในการวางแผนการควบคุมและการตัดสินใจในการบริหารงานสหกรณ์ภายใต้สถานการณ์หรือสภาพแวดล้อมในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้น คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์จึงจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลทางบัญชีและงบการเงินของสหกรณ์ รวมถึงการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานสหกรณ์ โดยแบ่งได้ดังนี้ (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2558)

2.3.1 งบการเงิน เป็นข้อมูลทางบัญชีที่แสดงให้เห็นถึงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ข้อมูลทางบัญชีที่จัดทำในรูปแบบของงบการเงินนับว่าเป็นประโยชน์ต่อบุคคลหลายฝ่าย เพื่อใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน สหกรณ์ต้องจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์ พ.ศ.2542

นายทะเบียนสหกรณ์ได้มอบหมายให้กรมตรวจบัญชีสหกรณ์เป็นผู้กำหนดรูปแบบของงบการเงิน เพื่อให้งบการเงินของสหกรณ์เป็นการเสนอข้อมูลทางการเงินการบัญชี เกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน รวมทั้งข้อมูลอื่นซึ่งเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์จึงได้กำหนดรูปแบบงบการเงิน สำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์ ได้แก่ ธุรกิจรับฝากเงิน ธุรกิจสินเชื่อ

งบการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์สามารถจัดทำได้ 2 ระยะคือ

- 1) งบการเงินรายไตรมาส
- 2) งบการเงินประจำปี

งบการเงินของสหกรณ์ประกอบด้วย

1) *งบดุล* เป็นรายงานทางการเงินที่แสดงถึงข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงินของ สหกรณ์ ณ วันใดวันหนึ่งว่า สหกรณ์มีสินทรัพย์ หนี้สิน และทุนของสหกรณ์อะไรบ้าง และแต่ละประเภทมีมูลค่าเท่าใด โดยแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างสินทรัพย์กับหนี้สินและทุนของ สหกรณ์ เพื่อให้ทราบว่าสินทรัพย์ของสหกรณ์ได้มาจากการก่อหนี้สินจำนวนเท่าใด และเป็นทุนของ สหกรณ์เองจำนวนเท่าใด

2) *งบกำไรขาดทุน* เป็นรายงานทางการเงินที่แสดงถึงข้อมูลเกี่ยวกับผลการ ดำเนินงานของสหกรณ์ในรอบระยะเวลาใดเวลาหนึ่งว่าสหกรณ์มีรายได้ทั้งสิ้นเท่าใด มีค่าใช้จ่าย ทั้งสิ้นเท่าใด เมื่อนำรายได้หักด้วยค่าใช้จ่ายแล้วสหกรณ์จะมีกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานเป็น จำนวนเท่าใด

3) *งบกระแสเงินสด* เป็นรายงานทางการเงินที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงเงินสด ของสหกรณ์ในรอบระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง เพื่อให้ทราบว่าในปีปัจจุบันเงินสดเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากปี ก่อนเท่าใด เพราะเหตุใด

4) *หมายเหตุประกอบงบการเงิน* เป็นรายงานที่แสดงให้ทราบถึงการเปิดเผย ข้อมูลในงบการเงิน เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถนำรายละเอียดและข้อมูลต่าง ๆ ในงบการเงินไป ประกอบการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง โดยเปิดเผยถึงนโยบายการบัญชีที่สหกรณ์นำมาใช้ในการ บันทึบบัญชีและการจัดทำงบการเงิน ว่าได้จัดทำเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปและได้ เปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินได้ตรงตามวัตถุประสงค์

หมายเหตุประกอบงบการเงิน จะเปิดเผยข้อมูลดังต่อไปนี้

(1) *นโยบายการบัญชีที่สำคัญ* คือ หลักการบัญชีหรือวิธีการบัญชี ซึ่งสหกรณ์ ถือปฏิบัติในการจัดทำบัญชีและงบการเงินของสหกรณ์ นโยบายการบัญชีที่ควรเปิดเผย ได้แก่

- ก. วิธีการรับรู้รายได้
- ข. วิธีการประมาณค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญและหนี้สงสัยจะสูญ
- ค. การบัญชีเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เสื่อมราคาได้ และวิธีการคิด

ค่าเสื่อมราคา

- ง. ทรัพย์สินที่ไม่มีตัวตน รวมทั้งวิธีการบัญชีหรือการตัดจ่าย

ที่เกี่ยวข้อง

(2) *ข้อมูลเพิ่มเติมอื่นๆ* เช่น

- ก. ข้อมูลเกี่ยวกับการขยายความรายการในงบการเงิน

ข. เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า เช่น สหกรณ์อยู่ในระหว่างดำเนินการฟ้องร้อง หรือถูกดำเนินคดี ซึ่งสหกรณ์อาจต้องชดเชยค่าเสียหายหรือได้รับชดเชย เปิดเผยโดยสรุปเนื้อหา และจำนวนเงินที่เกี่ยวข้อง

ค. เหตุการณ์ที่สำคัญที่เกิดขึ้นหลังวันที่ในงบการเงิน แต่ก่อนวันที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่องบการเงิน ซึ่งเหตุการณ์นั้นอาจต้องชดเชยค่าเสียหายหรือได้รับชดเชย เปิดเผยโดยสรุปเนื้อหาและจำนวนเงินที่เกี่ยวข้อง

ง. เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นหลังวันที่ในงบการเงิน แต่ก่อนวันที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่องบการเงิน ซึ่งเหตุการณ์นั้นอาจมีผลกระทบต่องบการเงิน เปิดเผยโดยสรุปเนื้อหาและจำนวนที่เกี่ยวข้องกัน

2.3.2 รายงานทางบัญชีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1) รายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนของสหกรณ์ เป็นข้อมูลให้ฝ่ายบริหารทราบถึงสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น เป็นเสมือนเครื่องมือสื่อสารที่จะทำให้ฝ่ายบริหารทราบถึงการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการอย่างถ่องแท้ ข้อมูลจากรายงานผลการดำเนินงานประจำเดือน จึงเป็นข้อมูลที่น่ามาใช้ในการบริหารงานภายในของสหกรณ์ ข้อมูลจึงค่อนข้างละเอียดและถูกต้องเพื่อประโยชน์ในการควบคุมการปฏิบัติงานให้ได้ผล และสามารถใช้อ้างอิงข้อมูลได้ทันต่อการตัดสินใจ

2) งบทดลองประจำเดือน คณะกรรมการดำเนินการสามารถใช้ข้อมูลจากงบทดลองประจำเดือนมาใช้ประโยชน์ในการติดตามและควบคุมการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการโดยงบทดลองประจำเดือนของสหกรณ์จะแสดงตามแบบงบทดลอง 6 ช่อง

3) รายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี งบการเงินประจำปีของสหกรณ์ เมื่อผู้สอบบัญชีตรวจสอบและแสดงความเห็นแล้ว นายทะเบียนสหกรณ์ยังได้กำหนดให้ผู้สอบบัญชีจัดทำรายงานการสอบบัญชีแบบยาว เพื่อให้ผู้ใช้ข้อมูลทางบัญชีจากงบการเงินของสหกรณ์ได้นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์มากยิ่งขึ้น โดยรายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี ได้ให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบ คังหัวข้อต่อไปนี้

(1) ผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน เป็นข้อมูลที่แสดงถึงผลการดำเนินงานของสหกรณ์เปรียบเทียบกับ 2 ปี สาเหตุของการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของผลกำไรขาดทุน และการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของสินทรัพย์ หนี้สิน และทุนของสหกรณ์ ในลักษณะของอัตราร้อยละในการเปรียบเทียบ

(2) ธุรกิจของสหกรณ์ เป็นข้อมูลที่แสดงถึงปริมาณธุรกิจด้านต่างๆ ของสหกรณ์ในระหว่างปี โดยแสดงเปรียบเทียบกัน 2 ปี ว่าเพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างไร

(3) การควบคุมภายใน เป็นข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายในด้านต่างๆ ของสหกรณ์ ได้แก่ การแบ่งแยกหน้าที่และการแบ่งส่วนงานรับผิดชอบของพนักงานแต่ละแผนกว่ามีความเหมาะสมเพียงใด การจัดทำบัญชี การกำหนดระเบียบปฏิบัติงานด้านต่างๆ ขึ้นถือใช้ และรวมถึงการตรวจสอบภายในและการตรวจสอบกิจการว่าสหกรณ์ได้ปฏิบัติตามถ้วนเพียงใด

(4) การบริหารการเงิน เป็นข้อมูลที่แสดงถึงการจัดการด้านเงินทุน และผลการวิเคราะห์ห้บการเงินที่แสดงถึงสภาพคล่องทางการเงิน ความสามารถในการก่อหนี้ ประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ และความสามารถในการหากำไรของสหกรณ์ โดยผู้สอบบัญชีได้แสดงความเห็นต่อผลการวิเคราะห์ห้บการเงิน เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินได้ทราบถึงประสิทธิภาพในการบริหารงานของสหกรณ์ว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้นำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของแต่ละกลุ่มผู้ใช้งบการเงินได้อย่างถูกต้อง

รายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีนี้ ผู้สอบบัญชีจัดทำขึ้นในรูปแบบของรายงานการสอบบัญชีแบบยาว ซึ่งเป็นการเสนอข้อมูลในลักษณะของข้อสังเกตและข้อเสนอแนะจากผลการตรวจบัญชีของผู้สอบบัญชี ณ วันสิ้นปีของสหกรณ์ รายงานของผู้สอบบัญชีนี้จัดทำเสนอต่อนายทะเบียนสหกรณ์ และสำเนาให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ซึ่งเป็นผู้ใช้ข้อมูลจากรายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี ในฐานะผู้บริหารและผู้ควบคุมดูแลการบริหารงานของสหกรณ์

3. แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงิน

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ กล่าวถึง ลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงินในแม่บทการบัญชี ว่าลักษณะเชิงคุณภาพ หมายถึง คุณสมบัติที่ทำให้ข้อมูลในงบการเงินมีประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินลักษณะเชิงคุณภาพ หลักของงบการเงินมีสี่ประการ ได้แก่ ความเข้าใจได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเชื่อถือได้ และการเปรียบเทียบกันได้ (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2558)

3.1 ความเข้าใจได้ ข้อมูลในงบการเงินต้องสามารถเข้าใจได้ในทันทีที่ผู้ใช้งบการเงินใช้ข้อมูลดังกล่าว ดังนั้น จึงต้องมีข้อสมมติว่าผู้ใช้งบการเงินมีความรู้ตามควรเกี่ยวกับธุรกิจ กิจกรรมเชิงเศรษฐกิจและการบัญชี

3.2 ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ข้อมูลจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจได้ก็ต่อเมื่อ ข้อมูลนั้นช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตรวมทั้งช่วยยืนยันหรือชี้ข้อผิดพลาดของผลการประเมินที่ผ่านมาของผู้ใช้งบการเงินได้

ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของข้อมูล ขึ้นอยู่กับลักษณะและความมีนัยสำคัญของข้อมูลนั้น ซึ่งข้อมูลนั้นต้องแสดงข้อมูลที่ถูกต้อง ความมีนัยสำคัญขึ้นอยู่กับขนาดของรายการหรือขนาดของความผิดพลาดที่เกิดขึ้นภายใต้สภาพการณ์เฉพาะ ซึ่งต้องพิจารณาเป็นกรณีๆ ไป

3.3 ความเชื่อถือได้ ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต้องเชื่อถือได้ ข้อมูลจะต้องปราศจากความผิดพลาดที่มีนัยสำคัญและความลำเอียง ซึ่งทำให้ผู้ใช้ข้อมูลสามารถเชื่อถือได้ว่าข้อมูลนั้นเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของข้อมูลที่ต้องการให้แสดง

3.3.1 การเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ข้อมูลจะมีความเชื่อถือได้เมื่อรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีได้แสดงอย่างเที่ยงธรรมตามที่ต้องการให้แสดง

3.3.2 เนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ ข้อมูลต้องบันทึกและแสดงตามเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจ ไม่ใช่ตามรูปแบบทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว เนื้อหาของรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีอาจไม่ตรงกับรูปแบบทางกฎหมายหรือรูปแบบที่ทำขึ้น

3.3.3 ความเป็นกลาง ข้อมูลนั้นต้องมีความเป็นกลางหรือปราศจากความลำเอียง

3.3.4 ความระมัดระวัง ต้องใช้ความระมัดระวังในการจัดทำงบการเงินเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ต้องประสพกับความไม่แน่นอนอันหลีกเลี่ยงไม่ได้เกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ

3.3.5 ความครบถ้วน ข้อมูลในงบการเงินที่เชื่อถือได้ต้องครบถ้วนภายใต้ข้อจำกัดของความมีนัยสำคัญและต้นทุนในการจัดทำ

3.4 การเปรียบเทียบกันได้ ผู้ใช้งบการเงินต้องสามารถเปรียบเทียบงบการเงินของกิจการในระยะเวลาต่างๆ เพื่อคาดคะเนถึงแนวโน้มของฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการ

นอกจากนี้งบการเงินยังต้องสามารถเปรียบเทียบงบการเงินระหว่างกิจการ เพื่อประเมินฐานะการเงิน ผลการดำเนินการ และการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงิน ดังนั้น การวัดมูลค่าและการแสดงผลกระทบทางการเงินของรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันจึงจำเป็นต้องปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

4. แนวคิดเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงิน

4.1 ความหมายของการเงิน

การเงิน (Finance) เป็นศาสตร์และศิลป์ในการจัดการด้านการเงิน การเงินเป็นกิจกรรมในการดำเนินงานที่สำคัญอย่างหนึ่งของกิจการ โดยที่การจัดการการเงินที่เหมาะสมมีประสิทธิภาพ จะทำให้กิจการสามารถดำเนินธุรกิจไปได้และได้รับผลตอบแทนกลับมาจัดสรรคืนให้พนักงานและเจ้าของกิจการหรือผู้ลงทุนอย่างเป็นที่พอใจ (โอภาวดี เข็มทอง, 2548 : 1-9)

4.2 ความสำคัญของการเงิน

โอบาดี เข็มทอง (2548:1-10) ได้รวบรวมเกี่ยวกับความสำคัญของการเงินไว้ดังนี้ การเงินซึ่งเป็นศาสตร์ที่เกี่ยวกับการจัดการการเงินนั้น มีความสำคัญต่อธุรกิจทุกประเภทอย่างมาก เพราะการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจจะต้องเริ่มต้นจากการเงินก่อนเสมอ เพราะเมื่อจะเริ่มต้นธุรกิจก็ต้องมีการจัดการการเงินในขั้นตอนของการแสวงหาแหล่งทุนที่ดีที่สุด โดยการเปรียบเทียบทางเลือกจากแหล่งทุนต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้ธุรกิจได้มีโอกาสตัดสินใจเลือกใช้ทุนจากแหล่งทุนที่มีต้นทุนต่ำที่สุด

เมื่อได้ดำเนินกิจการทางธุรกิจไปแล้ว การจัดการเงินทุนหมุนเวียนก็ยังเป็นสิ่งสำคัญ เพราะเงินจะเป็นสิ่งที่หล่อเลี้ยงและหล่อเลี้ยงกิจการไปตราบเท่าที่กิจการยังดำรงอยู่ การหมุนเวียนของเงินในกิจการเปรียบเสมือนการหมุนเวียนของกระแสเลือดในร่างกายมนุษย์ เมื่อใดที่ไม่มีการหมุนเวียนของเลือดที่จะนำออกซิเจนไปหล่อเลี้ยงร่างกาย อวัยวะต่าง ๆ ก็จะหยุดทำงาน มนุษย์ก็จะไม่สามารถดำรงชีวิตต่อไปได้ฉันใดก็ฉันนั้น หากธุรกิจใดขาดเงินหมุนเวียน ธุรกิจนั้นก็หยุดชะงักไม่สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ และหากผู้บริหารไม่สามารถแก้ปัญหา ขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียนนี้ได้ ธุรกิจนั้นก็สิ้นสุดลง ดังนั้น การเงินหรือการจัดการการเงินจึงมีความสำคัญอย่างมากต่อธุรกิจในบทบาทนี้

นอกจากนี้แล้วในกระแสโลกาภิวัตน์ที่ธุรกิจต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงอย่างมากภายในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นกระแสเศรษฐกิจที่ผันผวนอย่างรุนแรง ภาวะการแข่งขันที่รุนแรงทั้งภายในและภายนอกประเทศ ในภาวะของการแข่งขันทางการค้าแบบไร้พรมแดน (Non – Trade barrier) การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและการพัฒนาอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีต่าง ๆ ความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าเหล่านี้ทำให้การเงินหรือการจัดการการเงินทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้นกว่าในอดีต เพราะหากผู้บริหารกิจการไม่สามารถติดตามความเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมทางธุรกิจได้ทันก็จะไม่สามารถปรับกิจการให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ได้ และการไม่สามารถปรับตัวได้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงนี้อาจส่งผลให้กิจการต้องหยุดชะงัก ล้มละลาย หรือเลิกกิจการได้ แต่ถ้าผู้บริหารสามารถติดตามความเปลี่ยนแปลงได้ทัน ก็จะสามารถปรับการจัดการการเงินให้เกิดผลดีกับธุรกิจ ทำให้ธุรกิจเติบโต ประสบความสำเร็จ เป็นผลดีกับเจ้าของกิจการ สังคม และเศรษฐกิจโดยรวม ของประเทศ

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กนกอร ศักดิ์แก้ว (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้ข้อมูลบัญชีเพื่อการบริหารงาน สหกรณ์กองทุนสวนยาง จากผลการศึกษาพบว่า สหกรณ์กองทุนสวนยางส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจ รวบรวมน้ำยางและแปรรูปจำหน่ายเพียงประเภทเดียว สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 50 - 100 คน และสามารถจัดทำบัญชีได้ตั้งแต่การบันทึกบัญชีเงินออกงบการเงิน ผู้จัดการสหกรณ์ส่วนใหญ่ มีประสบการณ์การทำงานสหกรณ์น้อยกว่า 5 ปี การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และมีประสบการณ์ในการเข้ารับการอบรมด้านสหกรณ์ และใช้ข้อมูลบัญชีเพื่อประเมินประสิทธิภาพการ บริหารงานของฝ่ายบริหาร และใช้ในการวางแผนกำไรในรูปของการจัดทำงบประมาณในส่วนของ ผู้จัดทำบัญชีสหกรณ์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี การศึกษาถึงระดับอนุปริญญา ทางด้านบัญชีและมีประสบการณ์ศึกษาอบรมด้านบัญชีและการเงิน สหกรณ์ส่วนใหญ่จัดทำเอกสาร ประกอบการลงบัญชีและสมุดบัญชีครบถ้วนตามที่กำหนดในกลุ่มมีระบบบัญชี ปัญหาการจัดทำบัญชี คือ มีปริมาณงานมาก แต่มีพนักงานน้อย ทำให้ไม่สามารถแบ่งแยกหน้าที่การปฏิบัติงานได้อย่าง ชัดเจน สหกรณ์ส่วนใหญ่มีการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน โดยอัตราส่วนทางการเงินที่วิเคราะห์ ได้แก่ อัตรากำไรสุทธิ อัตรากำไรขั้นต้น และมีการใช้ประโยชน์จากรายงานการสอบบัญชี เพื่อ ประเมินประสิทธิภาพการบริหารงาน โดยรวมของผู้บริหารมากที่สุดจากผลการศึกษาระดับการศึกษา ของผู้จัดทำบัญชีมีผลต่อระดับปัญหาและอุปสรรคที่พบในการจัดทำบัญชี ดังนั้นผู้จัดทำบัญชีของ สหกรณ์ควรเป็นผู้มีความรู้ทางด้านบัญชีโดยตรง เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ดีกว่าผู้ที่ไม่มื ความรู้ทางด้านบัญชีโดยตรง นอกจากนี้ หน่วยงานภาครัฐที่จัดการศึกษาอบรมด้านบัญชีและการเงิน ควรคำนึงถึงระดับการศึกษาของผู้จัดทำบัญชี และจัดการศึกษาอบรมเพิ่มเติมในเรื่องการจัดทำบัญชี สหกรณ์เพื่อให้สหกรณ์สามารถจัดทำบัญชี และ งบการเงินได้

อนุตรา ทองहार (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดอุดรดิติต์ จากผลการศึกษา พบว่า 1) คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดอุดรดิติต์ มีการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงานอยู่ในระดับมาก โดยใช้รายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีในการบริหารงานมากที่สุด 2) เมื่อเปรียบเทียบการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงานบุคคล การบริหารการเงิน และการบริหารธุรกิจด้านต่างๆ ของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดอุดรดิติต์ ที่มี ลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน พบว่ามีการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงานไม่แตกต่างกัน 3) ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดอุดรดิติต์มากที่สุด ได้แก่การไม่เข้าใจเกี่ยวกับการบัญชี ไม่มีความรู้ในการนำงบ

การเงินไปใช้ในการบริหารงาน รายการและข้อมูลทางบัญชีที่ปรากฏยังไม่ชัดเจนไม่สามารถนำมาบริหารงานได้

อรวรรณ จำพูน (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารข้อมูลทางบัญชีของสหกรณ์การเกษตร ตรีศึกษา สหกรณ์การเกษตรห้วยฉัตร จำกัด จากผลการศึกษาพบว่า สหกรณ์มีการประกอบธุรกิจหลายประเภท ทำให้ผู้บริหารไม่ได้เอารายงานทางการเงินที่ได้รับมาวิเคราะห์ได้ครบทั้งหมด เมื่อพบปัญหาจึงต้องให้ที่ปรึกษาทางด้านบัญชีมาช่วยหาทางแก้ไข ไม่มีการจัดทำรายงานทางการเงินรายไตรมาส รายงานทางการเงินมีความล่าช้า กรรมการดำเนินการไม่มีความรู้ทางด้านบัญชี ขาดอุปกรณ์ในการทำงาน และอุปกรณ์บางอย่างไม่ทันสมัย ผลการศึกษาดังกล่าวเห็นว่า สหกรณ์ควรจะเลือกสรรบุคลากรให้มีความเหมาะสมกับงานและสอดคล้องกับปริมาณงาน พนักงานบัญชีควรได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดทำรายงานทางการเงิน เพื่อให้รายงานทางการเงินมีความถูกต้องและทันเวลา กรรมการดำเนินการควรจะมีการอบรมทางด้านบัญชี เพื่อที่จะสามารถวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านบัญชีและนำไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์ นอกจากนี้ควรจัดหาอุปกรณ์การทำงานให้ครบถ้วน ทันสมัย สหกรณ์ควรให้ความสำคัญกับข้อมูลทางด้านบัญชีมากขึ้น เพื่อให้ใช้ประโยชน์จากข้อมูลให้ได้ประโยชน์มากที่สุด

รจนา ชิตทะวงค์ (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการจัดทำบัญชีของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการปฏิบัติงานในกรณีที่สหกรณ์ใช้โปรแกรมระบบบัญชีสำเร็จรูป และด้านบุคลากร จากผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการจัดทำบัญชีของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 3 ด้าน ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับปัญหาในด้านการปฏิบัติงานในกรณีที่สหกรณ์ใช้โปรแกรมระบบบัญชีสำเร็จรูปในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์มากที่สุด คือ เมื่อโปรแกรมระบบบัญชีสำเร็จรูปมีปัญหาหรือเกิดขัดข้อง สหกรณ์ขาดผู้ให้คำปรึกษา แนะนำ และทำการแก้ไข ส่วนปัญหาด้านบุคลากรให้ความสำคัญรองลงมา คือ เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากได้รับค่าตอบแทนต่ำกว่าที่ควร และปัญหาในด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ สหกรณ์ขาดเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษา และแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี

กุลธิดา โกฏิวิเชียร (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการตรวจบัญชีสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ จากผลการศึกษาพบว่า สหกรณ์การเกษตรส่วนใหญ่เป็นสหกรณ์ขนาดเล็ก มีธุรกิจและทุนดำเนินงานไม่มากนัก จึงไม่มีทุนเพียงพอสำหรับจัดจ้างพนักงาน ทำให้มีพนักงานน้อย การแบ่งแยกงานของสหกรณ์ไม่เหมาะสม บางครั้งพนักงานหนึ่งคนทำหน้าที่มากกว่าหนึ่งตำแหน่ง ซึ่งอาจนำไปสู่การทุจริตได้ พนักงานส่วนใหญ่ไม่มีความรู้พื้นฐานทางการด้านบัญชี ขาดความเอาใจใส่ต่อหน้าที่ มีการเปลี่ยนแปลงพนักงานบ่อย เนื่องจากมีการลาออกอยู่บ่อยครั้ง ทำให้การ

บันทึกบัญชีของสหกรณ์ขาดความต่อเนื่อง ไม่เรียบร้อยและไม่เป็นปัจจุบัน ส่งผลให้ไม่สามารถจัดทำงบการเงินได้ การควบคุมทางด้านเอกสารหลักฐาน สหกรณ์ยังขาดระบบการจัดการที่ดี จัดเก็บเอกสารหลักฐานต่างๆ ไม่เรียบร้อยจึงมักสูญหายอยู่เสมอ การบันทึกบัญชีไม่เป็นปัจจุบัน และไม่ปฏิบัติตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป สหกรณ์ส่วนใหญ่สามารถจัดทำเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี บันทึกรายการบัญชีในสมุดขึ้นต้นด้วยตนเอง แต่ไม่สามารถผ่านรายการบัญชีไปยังสมุดบัญชีแยกประเภทและไม่สามารถจัดทำงบการเงินเองได้ ดังนั้น การจัดทำบัญชีและงบการเงินของสหกรณ์โดยมากแล้วมักอาศัยผู้สอบบัญชีเป็นผู้จัดทำให้ ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้คณะกรรมการของสหกรณ์เข้าใจว่า งานด้านการจัดทำบัญชีและงบการเงินไม่อยู่ในความรับผิดชอบของสหกรณ์ เมื่อผู้สอบบัญชีให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องการเงินการบัญชี จึงไม่ให้ความสนใจและไม่ปฏิบัติตาม สหกรณ์ส่วนใหญ่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ เพราะมักจะถือปฏิบัติกันตามที่เคยปฏิบัติกันมา ไม่มีการศึกษาระเบียบ ข้อบังคับใหม่ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไข หรือไม่มีการปรับเปลี่ยนระเบียบให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป อาจนำมาซึ่งข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน หรือเป็นช่องทางที่ก่อให้เกิดการทุจริตได้

วิมลพรรณ เลหาเจริญยศ (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชีของผู้บริหารของธุรกิจในเขตสวนอุตสาหกรรมศรีสุพรรณบุรี อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี จากผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารมีความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการบริหารงาน ความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชีจากงบการเงินโดยตรง และความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชีแบบแยกส่วนเฉพาะเรื่องอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชีในรูปแบบการวิเคราะห์ทางการเงินอยู่ในระดับปานกลาง สรุปผลได้ว่า ผู้บริหารมีความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมาก

หากแบ่งความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชีของผู้บริหารออกเป็น 4 ด้านตามหน้าที่ทางการบริหารนั้น ด้านการวางแผนและด้านการควบคุม ผู้บริหารมีความต้องการในการใช้ข้อมูลอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการสั่งการและด้านการตัดสินใจ ผู้บริหารมีความต้องการในการใช้ข้อมูลอยู่ในระดับปานกลาง

สุวารินทร์ จอมคำ (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงบประมาณของเทศบาลตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการนำข้อมูลทางบัญชีไปใช้ในขั้นตอนการบริหารงบประมาณมากกว่าขั้นตอนการจัดเตรียมงบประมาณ โดยความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงบประมาณ อยู่ในระดับมาก นอกจากนั้น ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงบประมาณแต่ละแผนงาน แต่ละหมวด

รายจ่ายและแต่ละขั้นตอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ตำแหน่งที่ให้ความสำคัญในการบริหารงบประมาณสูงสุด คือ ตำแหน่งนายกเทศมนตรี

ส่วนความเหมาะสมของข้อมูลทางบัญชีที่ได้รับในปัจจุบันมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก และพบว่า ผู้ใช้ข้อมูลมีความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีอื่น ๆ เพื่อใช้ในการบริหารงบประมาณเพิ่มเติม มากเช่นเดียวกับข้อมูลทางบัญชีที่จัดทำตามระเบียบของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ปาริชาติ โพธิ์บาง (2551:บทคัดย่อ) การใช้รายงานทางการเงินในการบริหารของบริษัท สนับสนุนอุตสาหกรรมรองเท้าในกลุ่มแพน ผลการวิจัย พบว่า 1) ผู้ใช้รายงานทางการเงินส่วนใหญ่ มีความเห็นในด้านความจำเป็น ความเพียงพอ ความเข้าใจได้ ความถี่ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเชื่อถือได้ ความทันเวลา และความมีประโยชน์ ต่อการใช้รายงานทางการเงินในการบริหารระดับมาก 2) เมื่อเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของผู้ใช้รายงานทางการเงิน ส่วนใหญ่มีความเห็นต่อการใช้รายงานทางการเงิน ไม่แตกต่างกัน 3) ปัญหาจากการใช้รายงานทางการเงิน คือ ผู้ใช้รายงานทางการเงินส่วนใหญ่ไม่เข้าใจบทบาทและความสำคัญของรายงานทางการเงิน และไม่มีพื้นฐานความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายงานทางการเงิน ดังนั้น จึงควรมีการพัฒนาความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการเงินให้กับผู้บริหาร นอกจากนี้ฝ่ายบัญชีขององค์กรควรปรับปรุงรายงานทางการเงินให้ง่ายต่อการนำไปใช้ในการบริหารงานและเหมาะสมกับผู้บริหารแต่ละระดับ เพื่อนำรายงานทางการเงินไปใช้ในการวางแผน การควบคุม และการประเมินผล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

นายสมเจตต์ ปั้นแก้ว (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีบริหารของผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้าง ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการมีความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีบริหารด้านการวางแผนอยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อมูลที่มีความต้องการคือวางแผนกำหนดเป้าหมายทางการเงิน ส่วนด้านการสั่งการ ผู้ประกอบการมีความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีบริหารในระดับมาก ซึ่งข้อมูลที่มีความต้องการคือสั่งการให้พนักงานมีวิธปฏิบัติทางภาษีให้ถูกต้อง ด้านการควบคุม ผู้ประกอบการมีความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีบริหารในระดับปานกลาง ซึ่งข้อมูลที่มีความต้องการคือการควบคุมเงินทุนหมุนเวียนภายในกิจการให้เหมาะสม ด้านการตัดสินใจ ผู้ประกอบการมีความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีบริหารในระดับมาก ซึ่งข้อมูลที่มีความต้องการคือตัดสินใจให้มีการทำจัดทางการเงิน โดยให้มีการเปรียบเทียบข้อมูลปีก่อนกับปีปัจจุบัน

ภณิดา ดวงแสงเหล็ก (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงานของผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุดรธานี จากผลการศึกษาพบว่า ข้อมูลทางบัญชีถูกนำไปใช้เพื่อการบริหารในด้านต่าง ๆ ตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ ใช้ข้อมูลเพื่อการวางแผน เพื่อการบริหารงบประมาณ และเพื่อการบริหารบุคคล โดยคุณลักษณะของข้อมูลทางบัญชีที่

ผู้บริหารต้องการประกอบด้วย ความถูกต้อง ข้อมูลครบถ้วนและเชื่อถือได้ และข้อมูลนั้นต้องเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจโดยผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงาน 3 ด้านได้แก่ ด้านการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุดรธานีที่มีตำแหน่งงานแตกต่างกัน พบว่ามีระดับการใช้ข้อมูลไม่แตกต่างกัน นอกจากนั้นยังพบว่ากลุ่มข้อมูลทางบัญชีที่ต้องทำประจำตามระเบียบและข้อกำหนดของกฎหมาย กับกลุ่มข้อมูลทางบัญชีที่ทำเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์ในการบริหารงาน มีระดับการใช้ในระดับมากเช่นเดียวกัน

นิรมล เลิศพันธ์ (2557:บทคัดย่อ) ความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการในการนำรายงานทางการเงินและการเงินไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า 1) คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 74.0 มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี ร้อยละ 41.3 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 52.9 ประกอบอาชีพทำสวน ร้อยละ 82.7 มีตำแหน่งกรรมการ ร้อยละ 25.0 และมีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในสหกรณ์ 6 ปีขึ้นไป ร้อยละ 44.2 2) คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์มีความรู้และ ความเข้าใจในรายงานทางการเงินและการเงิน อยู่ในระดับดี สามารถตอบการทดสอบได้ถูกต้องมากที่สุด คะแนนอยู่ในระดับ ร้อยละ 90 – 100 จำนวน 53 ราย ร้อยละ 50.96 3) คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์มีการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินและการเงินในการบริหารสหกรณ์ ด้านการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.99 ด้านการควบคุม โดยรวมอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.55 ด้านการตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.98

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาเรื่อง “การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์” โดยมีวิธีดำเนินการศึกษาประกอบด้วยขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ ซึ่งปัจจุบันมีสหกรณ์ออมทรัพย์ทั้งสิ้น 9 แห่ง โดยศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์ทั้งหมด โดยมีรายชื่อสหกรณ์ออมทรัพย์แสดงตามตารางที่ 3.1 ดังนี้

ตารางที่ 3.1 จำนวนคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ที่ดำเนินการศึกษา

ที่	ชื่อสหกรณ์	จำนวนคณะกรรมการดำเนินการ (คน)
1.	สอ.ครุอุดรดิตถ์ จำกัด	15
2.	สอ.กรมทหารม้าที่ 2 จำกัด	15
3.	สอ.จังหวัดทหารบกอุดรดิตถ์ จำกัด	15
4.	สอ.สาธารณสุขอุดรดิตถ์ จำกัด	15
5.	สอ.ตำรวจภูธรจังหวัดอุดรดิตถ์ จำกัด	15
6.	สอ.โรงพยาบาลอุดรดิตถ์ จำกัด	15
7.	สอ.กำนันผู้ใหญ่บ้านอุดรดิตถ์ จำกัด	15
8.	สอ.ป.พัน 20 จำกัด	15
9.	สอ.พนักงานพิชัยเฟอร์นิเจอร์ จำกัด	8
รวม		128

ที่มา : ระบบข้อมูลและสารสนเทศสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ (www.cpd.go.th, 2558)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

2.1 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา มีขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

2) นำข้อมูลและแนวทางที่ได้จากเอกสาร แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสร้างแบบสอบถาม

3) นำแบบสอบถามที่สร้างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุง

4) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาไปทดสอบแบบสอบถาม (Pretest) กับประชากรที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย จำนวน 30 ราย และนำแบบสอบถามมาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ความเชื่อถือของแบบสอบถามได้ค่าความเชื่อถือได้ เท่ากับ 0.94 ดังนั้นแบบสอบถามนี้จึงนำไปใช้ได้

5) นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบแล้ว ใช้ในการเก็บข้อมูล

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม มีทั้งหมด 4 ส่วน รายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลเกี่ยวกับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ประกอบด้วยเพศ อายุ การศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการเป็นคณะกรรมการดำเนินการ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทางบัญชีการเงินที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ใช้เพื่อการบริหารงานเป็นคำถามสำหรับประเมินว่า คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานมากน้อยเพียงใด จำนวน 7 ข้อ ซึ่งเป็นคำถามแบบมาตราประมาณค่า มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ ได้แก่ ไม่ใช้เลย ปีละครั้ง 6 เดือน/ครั้ง 3 เดือน/ครั้ง เดือนละครั้ง

ส่วนที่ 3 การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ เป็นคำถามสำหรับประเมินว่า คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานในด้านต่างๆ มากน้อยเพียงใด ได้แก่ ด้านการวางแผน จำนวน 8 ข้อ ด้านการควบคุม จำนวน 6 ข้อ และด้านการตัดสินใจ จำนวน 15 ข้อ ซึ่งเป็นคำถามแบบมาตราประมาณค่า โดยมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ ได้แก่ ไม่ใช้เลย ปีละครั้ง 6 เดือน/ครั้ง 3 เดือน/ครั้ง เดือนละครั้ง

ส่วนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคในการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ เป็นคำถามสำหรับประเมินว่า การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์มีปัญหาเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด จำนวน 10 ข้อ

ซึ่งเป็นคำถามแบบมาตราประมาณค่า โดยมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ ได้แก่ มีน้อยที่สุด มีน้อย มีปานกลาง มีมาก และมีมากที่สุด รวมทั้งให้เพิ่มเติมปัญหาอื่นอีกจำนวน 3 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลและแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา เป็นข้อมูลปฐมภูมิได้จากการตอบแบบสอบถามของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ โดยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.1 ส่งหนังสือเพื่อขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม โดยจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์พร้อมซองจดหมายตอบกลับ ถึงสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ที่เป็นประชากรเป้าหมาย จำนวน 128 ราย เพื่อขอความร่วมมือให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ตอบแบบสอบถามแล้วส่งกลับถึงผู้วิจัย

3.2 รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่จัดส่งให้สหกรณ์ออมทรัพย์ จำนวน 9 สหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 128 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามแยกวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลเกี่ยวกับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ข้อมูลทางบัญชีการเงินที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ใช้เพื่อการบริหารงาน การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงาน และปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงาน ทำการลงรหัสและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป รวมทั้งใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ การอธิบายลักษณะต่างๆ ไปของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ และนำเสนอในรูปของตารางแจกแจงความถี่ ประกอบการบรรยาย การวิเคราะห์ข้อมูล แยกรายละเอียดดังนี้

4.1 ข้อมูลลักษณะบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดอุดรดิตถ์ ประกอบด้วยเพศ อายุ การศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการเป็นคณะกรรมการดำเนินการ โดยใช้ร้อยละ

4.2 ข้อมูลทางบัญชีการเงินที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ใช้เพื่อการบริหารงาน มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ ได้แก่ ไม่ใช่เลย ปีละครั้ง 6 เดือน/ครั้ง 3 เดือน/ครั้ง เดือนละครั้ง

ซึ่งกำหนดค่าตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนนในแต่ละระดับ ดังแสดงในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 ระดับของข้อมูลและการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินที่คณะกรรมการดำเนินการ สหกรณ์ใช้เพื่อการบริหารงาน

ระดับของข้อมูลทางบัญชีการเงิน ที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ใช้เพื่อการบริหารงาน	คะแนน
ไม่ใช้เลย	0
ปีละครั้ง	1
6 เดือน/ครั้ง	2
3 เดือน/ครั้ง	3
เดือนละครั้ง	4

ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์ผลโดยอธิบายความหมาย คะแนนค่าเฉลี่ย (\bar{X}) โดยคำนวณจาก $\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด} = 4 - 0 = 0.8$ ดังแสดงในตารางที่ 3.3

จำนวน 5

ตารางที่ 3.3 ความหมายค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของข้อมูลและการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินที่คณะกรรมการ ดำเนินการสหกรณ์ใช้เพื่อการบริหารงาน

ค่าเฉลี่ยของข้อมูลทางบัญชีการเงิน ที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ใช้เพื่อการบริหารงาน	ระดับการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงิน
0.00 – 0.80	น้อยที่สุด
0.81 – 1.60	น้อย
1.61 – 2.40	ปานกลาง
2.41 – 3.20	มาก
3.21 – 4.00	มากที่สุด

4.3 ปัญหาอุปสรรคในการใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการ ดำเนินการสหกรณ์ มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ ได้แก่ มีน้อยที่สุด มีน้อย มีปานกลาง มีมาก และ

มีมากที่สุด ซึ่งกำหนดค่าตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนนในแต่ละระดับ ดังแสดงในตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.4 เกณฑ์การให้คะแนนระดับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงิน เพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

ระดับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงิน เพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์	คะแนน
น้อยที่สุด	1
น้อย	2
ปานกลาง	3
มาก	4
มากที่สุด	5

ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์ผลโดยอธิบายความหมายคะแนนค่าเฉลี่ย (\bar{X}) โดยคำนวณจาก $\frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{5} = \frac{5 - 1}{5} = 0.8$ ดังแสดงในตารางที่ 3.5

จำนวน 5

ตารางที่ 3.5 ความหมายคะแนนค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

ค่าเฉลี่ยของปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับ การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงาน	ระดับการมีปัญหที่เกิดขึ้น
1.00 – 1.80	น้อยที่สุด
1.81 – 2.60	น้อย
2.61 – 3.40	ปานกลาง
3.41 – 4.20	มาก
4.21 – 5.00	มากที่สุด

4.4 นำผลการวิจัยที่ได้รับ มาวิเคราะห์ผล อภิปรายผลการวิจัย และสรุปผลการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาเรื่อง การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากประชากรทั้งหมดของสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวน 9 แห่ง คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 128 คน แล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป รวมทั้งสถิติพรรณนา ซึ่งแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ตอน ดังนี้

1. ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์
2. การใช้ข้อมูลทางบัญชีที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ใช้ในการบริหารงาน
3. การเปรียบเทียบการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการวางแผน การควบคุมและการตัดสินใจของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ที่มีลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน
4. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์

1. ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวน 128 คน จากสหกรณ์ออมทรัพย์ จำนวน 9 แห่ง เกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด จบการศึกษาสูงสุดทางด้าน ตำแหน่งที่ดำรงในสหกรณ์และประสบการณ์ในการเป็นคณะกรรมการดำเนินการ ปรากฏผลการศึกษาดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

N 128

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	104	81.25
หญิง	24	22.75
รวม	128	100
อายุ		
อายุ 30 ปีและต่ำกว่า	2	1.56
31 – 40 ปี	10	7.81
41 – 50 ปี	32	25.00
51 – 60 ปี	73	57.03
60 ปีขึ้นไป	11	8.60
รวม	128	100
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา	1	0.78
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)	8	6.25
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6)	29	22.66
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	6	4.69
ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส., ปวท.)	5	3.90
ระดับปริญญาตรี	54	42.19
ระดับปริญญาโท	24	18.75
ระดับปริญญาเอก	1	0.78
รวม	128	100
จบการศึกษาสูงสุดทางด้าน		
บัญชี	3	2.34
บริหารธุรกิจ	8	6.25
การศึกษา	28	21.87
กฎหมาย	12	9.38
การปกครอง	12	9.38
อื่นๆ	65	50.78
รวม	128	100
ตำแหน่งที่ดำรงในสหกรณ์		
ประธานกรรมการ	9	7.00
รองประธานกรรมการ	13	10.20
เลขานุการ	9	7.00
เหรัญญิก	9	7.00
กรรมการ	88	68.80
รวม	128	100

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ประสบการณ์ในการเป็นคณะกรรมการดำเนินการ		
น้อยกว่า 1 ปี	28	21.88
1 – 4 ปี	69	53.91
5 – 8 ปี	22	17.19
9 – 12 ปี	7	5.46
มากกว่า 12 ปี	2	1.56
รวม	128	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่าคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์มีลักษณะส่วนบุคคล ดังนี้

เพศ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 81.25 และเพศหญิงร้อยละ 22.75

อายุ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 51 – 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 57.03 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.00 ช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 8.60 ช่วงอายุ 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.81 และช่วงอายุ 30 ปีและต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 1.56

ระดับการศึกษาสูงสุด คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ส่วนใหญ่จบการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 42.19 รองลงมาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) คิดเป็นร้อยละ 22.66 ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 18.75 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) คิดเป็นร้อยละ 6.25 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) คิดเป็นร้อยละ 4.69 ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส. ปวท.) คิดเป็นร้อยละ 3.90 และระดับปริญญาเอกและต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 0.78

จบการศึกษาสูงสุดทางด้าน คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ส่วนใหญ่จบการศึกษาสูงสุดทางด้านอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 68.80 รองลงมาจบการศึกษาทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 21.87 ทางด้านกฎหมายและทางการปกครองเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 9.38 ทางด้านบริหารธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 6.25 และทางด้านบัญชี คิดเป็นร้อยละ 2.34

ตำแหน่งที่ดำรงในสหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งกรรมการ คิดเป็นร้อยละ 50.78 รองลงมาตำแหน่งรองประธานกรรมการ คิดเป็นร้อยละ 10.20 และตำแหน่งประธานกรรมการ ตำแหน่งเลขานุการ ตำแหน่งเหรัญญิกเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 7.00

ประสบการณ์ในการเป็นคณะกรรมการดำเนินการ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการเป็นคณะกรรมการดำเนินการระหว่าง 1- 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 53.91

รองลงมาน้อยกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.88 เป็นคณะกรรมการดำเนินการระหว่าง 5 – 8 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.19 เป็นคณะกรรมการดำเนินการระหว่าง 9 – 12 ปี คิดเป็นร้อยละ และเป็นคณะกรรมการดำเนินการมากกว่า 12 ปี คิดเป็นร้อยละ 1.56

2. การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุตรดิตถ์ใช้ในการบริหารงาน

จากการศึกษาข้อมูลทางบัญชีการเงินที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ใช้ในการบริหารงาน ประกอบด้วยงบการเงิน ได้แก่ งบดุล/แสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุน งบกระแสเงินสดและหมายเหตุประกอบงบการเงิน รวมทั้งรายงานทางบัญชีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ รายงานผลการดำเนินงานประจำเดือน งบทดลองประจำเดือน และรายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี แสดงผลการศึกษาโดยนำเสนอค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ รายละเอียดดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

ข้อที่	ข้อมูลทางบัญชีการเงิน	\bar{X}	S.D.	ระดับของการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงาน
งบการเงิน				
1.	งบดุล/งบแสดงฐานะทางการเงิน	2.87	1.47	มาก
2.	งบกำไรขาดทุน	2.73	1.51	มาก
3.	งบกระแสเงินสด	2.89	1.47	มาก
4.	หมายเหตุประกอบงบการเงิน	2.80	1.50	มาก
รายงานทางบัญชีที่เกี่ยวข้อง				
5.	รายงานผลการดำเนินงานประจำเดือน	3.88	0.58	มากที่สุด
6.	งบทดลองประจำเดือน	3.82	0.75	มากที่สุด
7.	รายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี	3.39	1.11	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม		3.19	1.19	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ในภาพรวมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์มีการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.19 โดยใช้รายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.88 รองลงมาได้แก่ งบทดลองประจำเดือน ค่าเฉลี่ย 3.82 และรายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี ค่าเฉลี่ย 3.39 สำหรับข้อมูลทางบัญชีการเงินที่ใช้ในการบริหารงานน้อยที่สุด ได้แก่ งบกำไรขาดทุน แต่มีการใช้อยู่ในระดับมากเช่นกัน ค่าเฉลี่ย 2.73

สำหรับการศึกษาการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานในแต่ละด้านของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการควบคุมและด้านการตัดสินใจ ได้แสดงผลการศึกษาโดยนำเสนอค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานในแต่ละด้านของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.3 การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการวางแผนของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

ข้อ ที่	การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงิน ในด้านการวางแผน	\bar{X}	S.D.	ระดับของการใช้ข้อมูล ทางบัญชีการเงินในด้าน การวางแผน
1.	การใช้ข้อมูลจากงบแสดงฐานะการเงิน(งบดุล) ประกอบการกำหนดแผนทางการเงินหรือ งบประมาณของสหกรณ์	3.02	1.37	มาก
2.	การใช้ข้อมูลจากงบแสดงฐานะการเงิน(งบดุล) ประกอบการวางแผนการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์	3.01	1.40	มาก
3.	การใช้ข้อมูลจากงบแสดงฐานะการเงิน(งบดุล)ในการพิจารณาจัดหาเงินทุนมาใช้ในการดำเนินงานของสหกรณ์	2.96	1.38	มาก
4.	การใช้ข้อมูลจากงบแสดงฐานะการเงิน(งบดุล) ประกอบการพิจารณาจัดสรรเงินทุนของสหกรณ์	2.66	1.48	มาก
5.	การใช้ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนไปใช้ในการกำหนดแผนงาน/งบประมาณของสหกรณ์	2.46	1.47	มาก
6.	การใช้ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนในการพยากรณ์/ประมาณการยอดขาย/บริการของสหกรณ์ในแต่ละปี	3.00	1.39	มาก
7.	การใช้ข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานประจำเดือน ในการกำหนดแผนการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์	3.58	1.00	มากที่สุด
8.	การใช้ข้อมูลรายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี ในการวางแผนปรับปรุงทางด้านการเงิน	2.98	1.33	มาก
	เฉลี่ยรวม	2.95	1.35	มาก

จากตารางที่ 4.3 เมื่อวิเคราะห์การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในด้านการวางแผนของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ พบว่า มีการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในด้านการวางแผนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.95 โดยการใช้ข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนในการกำหนดแผนการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์มากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.58 รองลงมาคือการใช้ข้อมูลจากงบแสดงฐานะทางการเงิน(งบดุล)ประกอบการกำหนดแผนทางการเงินหรืองบประมาณของสหกรณ์ ค่าเฉลี่ย 3.02 การใช้ข้อมูลจากงบแสดงฐานะการเงิน (งบดุล) ประกอบการวางแผนการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ค่าเฉลี่ย 3.01 สำหรับการนำข้อมูลทางบัญชีการเงินไปใช้ในด้านการวางแผนน้อยที่สุดคือ การใช้ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนไปใช้ในการกำหนดแผนงาน/งบประมาณของสหกรณ์ ค่าเฉลี่ย 2.46

ตารางที่ 4.4 การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในด้านการควบคุมของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

ข้อ ที่	การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงิน ในด้านการควบคุม	\bar{X}	S.D.	ระดับของการใช้ข้อมูลทาง บัญชีการเงิน ในด้านการควบคุม
1.	การใช้ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนในปีปัจจุบันเปรียบเทียบกับ ปีที่ผ่านมาเพื่อควบคุมการดำเนินงานของสหกรณ์	2.98	1.62	มาก
2.	การใช้ข้อมูลจากงบแสดงฐานะการเงิน(งบดุล) งบกำไร ขาดทุนเปรียบเทียบกับสหกรณ์อื่นที่อยู่ในประเภทเดียวกัน	2.85	1.68	มาก
3.	การใช้งบทดลองประจำเดือนในสำหรับพิสูจน์ยอดการ ลงบัญชีที่ถูกต้อง	3.48	1.15	มากที่สุด
4.	การใช้ข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนเพื่อ ควบคุมการดำเนินงานของสหกรณ์	3.69	0.91	มากที่สุด
5.	การใช้ข้อมูลรายงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีในการควบคุม ทางการเงิน	2.95	1.36	มาก
6.	การใช้ข้อมูลรายงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีในการควบคุม การดำเนินงานของธุรกิจสหกรณ์	2.95	1.36	มาก
เฉลี่ยรวม		3.15	1.34	มาก

จากตารางที่ 4.4 เมื่อวิเคราะห์การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในด้านการควบคุมของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ พบว่า มีการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในด้านการควบคุมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.15 โดยการใช้ข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนเพื่อควบคุมการดำเนินงานของสหกรณ์มากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.69 รองลงมาคือการใช้งบทดลองประจำเดือนในสำหรับพิสูจน์ยอดการลงบัญชีที่ถูกต้อง ค่าเฉลี่ย 3.48 การใช้ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุน ในปีปัจจุบันเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาเพื่อควบคุมการดำเนินงานของสหกรณ์ ค่าเฉลี่ย 2.98 สำหรับการนำข้อมูล

ทางบัญชีการเงิน ไปใช้ในด้านการควบคุมน้อยที่สุดคือ การใช้ข้อมูลจากงบแสดงฐานะทางการเงิน (งบดุล) งบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบกับสหกรณ์อื่นที่อยู่ในประเภทเดียวกัน ค่าเฉลี่ย 2.85

ตารางที่ 4.5 การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในด้านการตัดสินใจของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

ข้อ ที่	การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงิน ในด้านการตัดสินใจ	\bar{X}	S.D.	ระดับของการใช้ข้อมูลทาง บัญชีการเงินในด้านการ ตัดสินใจ
1.	การใช้ข้อมูลจากแสดงฐานะทางการเงิน (งบดุล) งบกำไรขาดทุนมีส่วนใน การตัดสินใจเพื่อการบริหารจัดการสหกรณ์	3.09	1.36	มาก
2.	การใช้ข้อมูลจากงบแสดงฐานะการเงิน (งบดุล) นำมาประกอบการ ตัดสินใจในการลงทุน	3.09	1.37	มาก
3.	การใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินประกอบการขออนุมัติวงเงินกู้ยืมของ สหกรณ์	3.28	1.23	มากที่สุด
4.	การใช้ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของ สหกรณ์	2.96	1.40	มาก
5.	การใช้งบการเงินเพื่อประเมินประสิทธิภาพและวัดผลการปฏิบัติงานของ ฝ่ายจัดการ	2.98	1.38	มาก
6.	การใช้ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนประกอบการกำหนดนโยบายการดำเนิน ธุรกิจของสหกรณ์	2.74	1.47	มาก
7.	การเปรียบเทียบข้อมูลจากรายงานทางการเงินเปรียบเทียบกับแผนงานที่ กำหนด	3.03	1.34	มาก
8.	การใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินเพื่อ วิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์	3.02	1.34	มาก
9.	การใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินเพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการใช้ สินทรัพย์	3.01	1.35	มาก
10.	การใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินในการวิเคราะห์การเติบโตของธุรกิจ สหกรณ์	2.76	1.42	มาก
11.	การใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินในการวิเคราะห์ความมั่นคงของ สหกรณ์	2.81	1.40	มาก
12.	การใช้ข้อมูลจากงบการเงินมาประกอบการพิจารณาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่ เกิดขึ้น	3.21	1.26	มากที่สุด
13.	การใช้ข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนในการตัดสินใจ เพิ่ม/ ลด ปริมาณธุรกิจ	3.35	1.22	มากที่สุด
14.	การใช้ข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนในการตัดสินใจ เกี่ยวกับการลงทุน	3.23	1.31	มากที่สุด
15.	การใช้ข้อมูลรายงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีในการบริหารจัดการด้าน การเงิน	2.95	1.34	มาก
เฉลี่ยรวม		3.03	1.34	มาก

จากตารางที่ 4.5 เมื่อวิเคราะห์การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในด้านการตัดสินใจของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ พบว่า มีการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในด้านการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.03 โดยการใช้ข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนในการตัดสินใจ เพิ่ม/ลดปริมาณธุรกิจ มากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.35 รองลงมาคือการใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินประกอบการขออนุมัติวงเงินกู้ยืมของสหกรณ์ ค่าเฉลี่ย 3.28 การใช้ข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนในการตัดสินใจเกี่ยวกับการลงทุน ค่าเฉลี่ย 3.23 สำหรับการใช้อัตราดอกเบี้ยบัญชีการเงินไปใช้ในการด้านการตัดสินใจน้อยที่สุด คือ การใช้ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนประกอบการกำหนดนโยบายการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ค่าเฉลี่ย 2.74

3. การเปรียบเทียบการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในด้านการวางแผน ด้านการควบคุมและด้านการตัดสินใจของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ ที่มีลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน

จากการเปรียบเทียบการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในด้านการวางแผน ด้านการควบคุมและด้านการตัดสินใจของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ ที่มีลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา จบการศึกษาทางด้าน ตำแหน่งที่ดำรงในสหกรณ์ ประสบการณ์ในการเป็นคณะกรรมการ สามารถแยกวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยตามลักษณะส่วนบุคคล รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.6 การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ จำแนกตามเพศ

การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงาน	ชาย		หญิง	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ด้านการวางแผน	3.06	1.09	2.50	1.03
ด้านการควบคุม	3.25	1.00	2.68	1.05
ด้านการตัดสินใจ	3.15	1.11	2.50	0.96
เฉลี่ยรวม	3.16	1.01	2.56	2.64

จากตารางที่ 4.6 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในด้านการวางแผน การควบคุมและการตัดสินใจ ของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ โดยจำแนกตามเพศ ในภาพรวมพบว่า เพศชายมีการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานทุกด้าน ค่าเฉลี่ย 3.16 สูงกว่าเพศหญิง โดยเพศหญิงมีการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานทุกด้าน ค่าเฉลี่ย 2.56 ซึ่งทั้งเพศชายและเพศหญิงใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในด้านการควบคุมมากที่สุดเหมือนกัน โดยเพศชาย มีค่าเฉลี่ย 3.25 และเพศหญิง มีค่าเฉลี่ย 2.68

ตารางที่ 4.7 การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ จำแนกตามอายุ

การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงิน	ต่ำกว่า 40 ปีลงมา		41 – 50 ปี		51 – 60 ปี	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ด้านการวางแผน	3.36	1.00	2.94	1.04	2.92	1.16
ด้านการควบคุม	3.44	0.81	2.98	0.87	3.11	1.15
ด้านการตัดสินใจ	3.27	0.99	2.87	1.14	3.04	1.16
เฉลี่ยรวม	3.36	0.89	2.93	0.96	3.02	1.09
60 ปีขึ้นไป						
การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงิน	\bar{X}	S.D.				
ด้านการวางแผน	2.76	0.98				
ด้านการควบคุม	3.54	0.65				
ด้านการตัดสินใจ	3.21	0.90				
เฉลี่ยรวม	3.17	0.70				

หมายเหตุ : ช่วงอายุระหว่าง 31 – 40 ปี และ 30 ปีและต่ำกว่ารวมกัน

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ โดยจำแนกตามอายุในภาพรวม พบว่า คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ กลุ่มอายุต่ำกว่า 40 ปีลงมา มีการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.36 รองลงมาได้แก่ กลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป ค่าเฉลี่ย 3.17 กลุ่มอายุ 51 – 60 ปี ค่าเฉลี่ย 3.02 และ กลุ่มอายุ 41 – 50 ปี ค่าเฉลี่ย 2.93 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์
จำแนกตามระดับการศึกษาขั้นสูงสุด

การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงิน	ตั้งแต่ระดับ ม.3 ลงมา		ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย (ม.6)		ระดับ ปวช. ปวส. ปวท.	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ด้านการวางแผน	2.26	1.35	2.70	1.22	2.11	0.98
ด้านการควบคุม	2.48	1.35	2.78	1.02	2.46	0.87
ด้านการตัดสินใจ	2.25	1.36	2.75	1.34	2.23	1.05
เฉลี่ยรวม	2.33	1.32	2.74	1.12	2.27	0.90
การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงิน	ระดับปริญญาตรี		ระดับปริญญาโทขึ้นไป			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ด้านการวางแผน	3.37	0.91	2.99	0.94		
ด้านการควบคุม	3.59	0.75	3.15	1.12		
ด้านการตัดสินใจ	3.44	0.85	3.11	0.90		
เฉลี่ยรวม	3.47	0.76	3.08	0.89		

หมายเหตุ : ระดับต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาและระดับ ม.3 รวมกัน ระดับ ปวช. ปวส. ปวท. รวมกัน
ระดับปริญญาโทและปริญญาเอกรวมกัน

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของ
คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ โดยจำแนกตามระดับการศึกษาขั้นสูงสุด ในภาพรวม พบว่า
คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ กลุ่มที่มีระดับการศึกษาขั้นสูงสุดระดับปริญญาตรี มีการใช้ข้อมูล
ทางบัญชีการเงินในการบริหารงานทุกด้านในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.47 รองลงมาได้แก่ กลุ่ม
ระดับปริญญาโทขึ้นไป ค่าเฉลี่ย 3.08 กลุ่มระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) ค่าเฉลี่ย 2.74 กลุ่มระดับ
ต่ำกว่า ม.3 ลงมา ค่าเฉลี่ย 2.33 และกลุ่มระดับ ปวช. ปวส. ปวท. ค่าเฉลี่ย 2.27 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงาน ของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์
จำแนกตามด้านการศึกษา

การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงิน	ด้านบัญชีและ บริหารธุรกิจ		ด้านการศึกษา		ด้านกฎหมาย	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ด้านการวางแผน	2.44	1.17	3.34	0.90	3.84	0.37
ด้านการควบคุม	2.75	0.95	3.47	0.63	4.11	0.29
ด้านการตัดสินใจ	2.75	1.04	3.52	0.74	3.98	0.05
เฉลี่ยรวม	2.65	0.94	3.44	0.68	3.97	0.17
การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงิน	ด้านการปกครอง		อื่น ๆ			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ด้านการวางแผน	3.14	1.05	2.68	1.13		
ด้านการควบคุม	3.08	1.06	2.91	1.13		
ด้านการตัดสินใจ	3.18	1.11	2.66	1.19		
เฉลี่ยรวม	3.13	0.97	2.75	1.09		

หมายเหตุ : ด้านบัญชีและด้านบริหารธุรกิจรวมกัน

จากตารางที่ 4.9 พบว่า การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ โดยจำแนกตามด้านการศึกษา ในภาพรวม พบว่า คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ กลุ่มที่มีการศึกษาด้านกฎหมาย มีการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานทุกด้าน เดือนละครั้ง ค่าเฉลี่ย 3.97 รองลงมาได้แก่ ด้านการศึกษา ค่าเฉลี่ย 3.44 ด้านการปกครอง ค่าเฉลี่ย 3.13 ด้านอื่น ๆ ค่าเฉลี่ย 2.75 และด้านบัญชีและบริหารธุรกิจ ค่าเฉลี่ย 2.65 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์
จำแนกตามการดำรงตำแหน่ง

การใช้ข้อมูลทางบัญชี การเงิน	ประธานและรอง		เลขานุการและ เหรัญญิก		กรรมการ	
	ประธาน กรรมการ					
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ด้านการวางแผน	2.56	1.07	3.19	1.19	3.00	1.07
ด้านการควบคุม	2.90	1.04	3.30	1.17	3.17	0.99
ด้านการตัดสินใจ	2.70	1.11	3.25	1.13	3.07	1.11
เฉลี่ยรวม	2.72	0.99	3.25	1.11	3.08	0.99

หมายเหตุ : ประธานกรรมการและรองประธานกรรมการรวมกัน เลขานุการและเหรัญญิกรวมกัน

จากตารางที่ 4.10 พบว่า การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของ
คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ โดยจำแนกตามการดำรงตำแหน่ง ในภาพรวม พบว่า
คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ที่ดำรงตำแหน่งเลขานุการและเหรัญญิก มีการใช้ข้อมูลทางบัญชี
การเงินในการบริหารงานทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.25 รองลงมาได้แก่ตำแหน่ง
กรรมการ ค่าเฉลี่ย 3.08 และตำแหน่งประธานและรองประธานกรรมการ ค่าเฉลี่ย 2.72 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์
จำแนกตามระยะเวลาการดำรงตำแหน่งในสหกรณ์

การใช้ข้อมูลทางบัญชี การเงิน	น้อยกว่า 1 ปี		1 – 4 ปี		5 ปี ขึ้นไป	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ด้านการวางแผน	3.00	1.14	2.94	1.12	2.94	1.03
ด้านการควบคุม	3.18	1.05	3.11	1.02	3.19	1.05
ด้านการตัดสินใจ	3.11	1.13	2.95	1.16	3.13	1.01
เฉลี่ยรวม	3.10	1.05	3.00	1.04	3.09	0.94

จากตารางที่ 4.11 พบว่า การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของ
คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ โดยจำแนกตามระยะเวลาการดำรงตำแหน่งในสหกรณ์
ในภาพรวม พบว่า คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ที่มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งน้อยกว่า 1 ปี
มีการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานทุกอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.10 รองลงมาได้แก่
ดำรงตำแหน่ง 5 ปีขึ้นไป ค่าเฉลี่ย 3.09 และดำรงตำแหน่ง 1 – 4 ปี ค่าเฉลี่ย 3.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์
จำแนกตามการใช้บุคคล/งบแสดงฐานะทางการเงิน

การใช้ข้อมูลทางบัญชี การเงิน	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ด้านการวางแผน	2.75	0.98	2.41	1.31	2.58	0.87
ด้านการควบคุม	3.12	0.85	2.47	0.93	3.13	0.85
ด้านการตัดสินใจ	2.98	1.02	2.50	1.30	2.74	0.92
เฉลี่ยรวม	2.95	0.87	2.46	1.14	2.82	0.83
การใช้ข้อมูลทางบัญชี การเงิน	มากที่สุด					
	\bar{X}	S.D.				
ด้านการวางแผน	3.26	0.89				
ด้านการควบคุม	3.48	0.94				
ด้านการตัดสินใจ	3.32	0.93				
เฉลี่ยรวม	3.35	0.83				

จากตารางที่ 4.12 พบว่า การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ โดยจำแนกตามการใช้บุคคล/งบแสดงฐานะทางการเงิน ในภาพรวมพบว่า คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ มีการใช้บุคคล/งบแสดงฐานะทางการเงินในการบริหารงานทุกด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.35 รองลงมาได้แก่ น้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 2.95 ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.82 น้อย ค่าเฉลี่ย 2.46 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์
จำแนกตามการใช้งบกำไรขาดทุน

การใช้ข้อมูลทางบัญชี การเงิน	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ด้านการวางแผน	2.91	0.80	2.47	1.26	2.34	0.92
ด้านการควบคุม	3.08	0.66	2.48	0.91	2.97	0.72
ด้านการตัดสินใจ	3.17	0.84	2.54	1.28	2.49	1.03
เฉลี่ยรวม	3.05	0.69	2.50	1.10	2.60	0.83

การใช้ข้อมูลทางบัญชี การเงิน	มากที่สุด	
	\bar{X}	S.D.
ด้านการวางแผน	3.30	0.90
ด้านการควบคุม	3.54	0.95
ด้านการตัดสินใจ	3.35	0.92
เฉลี่ยรวม	3.40	1.01

จากตารางที่ 4.13 พบว่า การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของ
คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ โดยจำแนกตามการใช้งบกำไรขาดทุน ในภาพรวม พบว่า
คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ มีการใช้งบกำไรขาดทุนในการบริหารงานทุกด้าน ในระดับมาก
ที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.40 รองลงมาได้แก่ น้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.05 ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.60 น้อย ค่าเฉลี่ย 2.50
ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์
จำแนกตามการใช้งบกระแสเงินสด

การใช้ข้อมูลทางบัญชี การเงิน	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ด้านการวางแผน	2.50	0.76	2.43	1.30	2.87	1.59
ด้านการควบคุม	3.16	0.28	2.46	0.96	3.41	1.29
ด้านการตัดสินใจ	3.11	1.20	2.54	1.28	2.96	1.46
เฉลี่ยรวม	2.92	0.69	2.48	1.14	3.08	1.44
การใช้ข้อมูลทางบัญชี การเงิน	มากที่สุด					
	\bar{X}	S.D.				
ด้านการวางแผน	3.25	0.87				
ด้านการควบคุม	3.49	0.91				
ด้านการตัดสินใจ	3.28	0.93				
เฉลี่ยรวม	3.34	1.01				

จากตารางที่ 4.14 พบว่า การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของ
คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ โดยจำแนกตามการใช้งบกระแสเงินสด ในภาพรวม พบว่า
คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ มีการใช้งบกระแสเงินสดในการบริหารงานทุกด้านในระดับมาก
ที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.34 รองลงมาได้แก่ ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.08 น้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 2.92 น้อย ค่าเฉลี่ย
2.48 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์
จำแนกตามการใช้หมายเหตุประกอบงบการเงิน

การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงิน	น้อยที่สุด		น้อย		มากที่สุด	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ด้านการวางแผน	2.43	0.63	2.50	1.26	3.23	0.92
ด้านการควบคุม	3.00	0.40	2.54	0.93	3.49	0.95
ด้านการตัดสินใจ	3.10	0.98	2.61	1.25	3.27	0.98
เฉลี่ยรวม	2.84	0.59	2.55	1.11	3.33	0.87

จากตารางที่ 4.15 พบว่า การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ โดยจำแนกตามการใช้หมายเหตุประกอบงบการเงิน ในภาพรวมพบว่า คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ มีการใช้หมายเหตุประกอบงบการเงินในการบริหารงานทุกด้านในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.33 รองลงมาได้แก่ น้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 2.84 และน้อย ค่าเฉลี่ย 2.55 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์
จำแนกตามการใช้รายงานผลการดำเนินงานประจำเดือน

การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงิน	มากที่สุด	
	\bar{X}	S.D.
ด้านการวางแผน	3.03	1.04
ด้านการควบคุม	3.23	0.95
ด้านการตัดสินใจ	3.11	1.06
เฉลี่ยรวม	3.13	0.94

จากตารางที่ 4.16 พบว่า การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ โดยจำแนกตามการใช้รายงานผลการดำเนินงานประจำเดือน ในภาพรวมพบว่า คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ มีการใช้รายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนในการบริหารงานทุกด้าน ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.13

ตารางที่ 4.17 การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์
จำแนกตามการใช้บททดลองประจำเดือน

การใช้ข้อมูลทางบัญชี การเงิน	น้อยที่สุด		มากที่สุด	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ด้านการวางแผน	2.62	0.53	3.04	1.05
ด้านการควบคุม	2.75	0.35	3.24	0.96
ด้านการตัดสินใจ	3.53	0.65	3.13	1.06
เฉลี่ยรวม	2.96	0.51	3.13	0.95

จากตารางที่ 4.17 พบว่า การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของ
คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ โดยจำแนกตามการใช้บททดลองประจำเดือน ในภาพรวม พบว่า
คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ มีการใช้บททดลองประจำเดือน ในการบริหารงานทุกด้าน
ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.13 รองลงมาได้แก่ น้อยที่สุดค่าเฉลี่ย 2.96

ตารางที่ 4.18 การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์
จำแนกตามการใช้รายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี

การใช้ข้อมูลทางบัญชี การเงิน	น้อย		ปานกลาง		มาก	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ด้านการวางแผน	1.83	0.87	2.47	0.97	3.00	1.19
ด้านการควบคุม	1.86	0.79	2.61	1.11	3.50	0.62
ด้านการตัดสินใจ	1.85	1.00	2.33	0.90	3.43	0.70
เฉลี่ยรวม	1.85	0.84	2.47	0.85	3.31	0.74
การใช้ข้อมูลทางบัญชี การเงิน	มากที่สุด					
	\bar{X}	S.D.				
ด้านการวางแผน	3.22	1.00				
ด้านการควบคุม	3.43	0.86				
ด้านการตัดสินใจ	3.31	0.99				
เฉลี่ยรวม	3.32	0.84				

จากตารางที่ 4.18 พบว่า การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของ
คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ โดยจำแนกตามการใช้รายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี
ในภาพรวม พบว่า คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ มีการใช้รายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี
ในการบริหารงานทุกด้าน ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.32 รองลงมาได้แก่ มาก ค่าเฉลี่ย 3.31
ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.47 และน้อย ค่าเฉลี่ย 1.85 ตามลำดับ

4. ปัญหาอุปสรรคในการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการ ดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์

จากการศึกษาปัญหาอุปสรรคในการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของ
คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ ได้แสดงผลการศึกษาโดยนำเสนอ
ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.19 ปัญหาอุปสรรคในการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงาน

ข้อ ที่	ปัญหาอุปสรรคในการใช้ข้อมูล ทางบัญชีการเงินในการบริหารงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับของปัญหา ในการใช้ข้อมูลทาง บัญชีการเงิน
1.	มีความรู้ทางด้านบัญชีการเงินไม่เพียงพอ	2.79	0.93	ปานกลาง
2.	มีความรู้ในการนำงบการเงินไปใช้ในการบริหารงาน ไม่เพียงพอ	2.60	0.87	น้อย
3.	การบันทึกบัญชี หลักฐาน เอกสาร ยังไม่เรียบร้อย ไม่ เป็นปัจจุบัน	2.10	0.88	น้อย
4.	ข้อมูลทางบัญชีการเงินรายละเอียดไม่เพียงพอจึงไม่ สามารถนำมาบริหารงานได้	2.04	0.90	น้อย
5.	รายการและข้อมูลทางบัญชีมีการแก้ไขความผิดพลาด บ่อยครั้ง	1.98	0.81	น้อย
6.	ไม่สามารถนำงบการเงินมาเปรียบเทียบในระยะเวลา ต่าง ๆ ได้	2.07	0.85	น้อย
7.	งบการเงินและรายงานข้อมูลทางบัญชีนำเสนอไม่ทัน ต่อความต้องการนำไปใช้ในการบริหารงาน	2.09	0.91	น้อย
8.	อุปกรณ์หรือเครื่องมือสำหรับใช้จัดทำงบการเงิน หรือ รายงานทางบัญชีไม่ทันสมัย	2.27	0.90	น้อย
9.	การค้นหาข้อมูลงบการเงินและรายงานข้อมูลทางด้าน บัญชีค่อนข้างยาก	2.13	0.86	น้อย
10.	ขาดผู้ให้คำปรึกษาแนะนำหรือทำการแก้ไขการบันทึก รายการบัญชีให้ถูกต้อง	2.19	0.89	น้อย

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ปัญหาอุปสรรคในการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยและปานกลาง ระดับปัญหาสูงสุด ได้แก่ มีความรู้ทางด้านบัญชีการเงินไม่เพียงพอ ซึ่งเป็นปัญหาอุปสรรคที่อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.79 รองลงมาได้แก่ มีความรู้ในการนำงบการเงินไปใช้ในการบริหารงานไม่เพียงพอ ค่าเฉลี่ย 2.60 และอุปกรณ์หรือเครื่องมือสำหรับใช้จัดทำงบการเงิน หรือ รายงานทางบัญชีไม่ทันสมัย ค่าเฉลี่ย 2.27 ส่วนรายการและข้อมูลทางบัญชีมีการแก้ไขความผิดพลาดบ่อยครั้งเกิดขึ้นน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 1.98

บทที่ 5

สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์” โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ 2) การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ 3) ปัญหาอุปสรรคในการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ คณะกรรมการดำเนินการทั้งหมด ของสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ทั้งหมด จำนวน 9 สหกรณ์ รวม 128 คน สามารถสรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

1. สรุปการศึกษา

ผลการศึกษาการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ สรุปได้ดังนี้

1.1 ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ โดยมีลักษณะส่วนบุคคลส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 81.25 และเพศหญิงร้อยละ 22.75 มีอายุอยู่ในช่วง 51 – 60 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.03 ซึ่งส่วนใหญ่จบการศึกษาขั้นสูงสุดระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 42.19 โดยส่วนใหญ่จบการศึกษาสูงสุดทางด้านอื่น ๆ ร้อยละ 57.78 ตำแหน่งที่ดำรงในสหกรณ์ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งกรรมการ ร้อยละ 68.80 สำหรับประสบการณ์การเป็นคณะกรรมการส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 1 – 4 ปี ร้อยละ 53.91

1.2 การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ จากการศึกษา พบว่า คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์มีการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานมีในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.19 โดยใช้รายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.88 รองลงมาได้แก่ งบทดลองประจำเดือน ค่าเฉลี่ย 3.82 รายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี ค่าเฉลี่ย 3.39 ส่วนข้อมูลทางบัญชีการเงินที่มีการใช้น้อยที่สุด

ได้แก่ งบกำไรขาดทุน แต่มีการใช้งานอยู่ในระดับมากเช่นกัน ค่าเฉลี่ย 2.73 สำหรับการใช้อัตราทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานในแต่ละด้านของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ปรากฏผลดังนี้

1) ด้านการวางแผน การใช้อัตราทางบัญชีการเงินในด้านการวางแผนของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ พบว่า การใช้อัตราทางบัญชีการเงินในด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.95 โดยใช้อัตรารายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนในการกำหนดแผนการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์มากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.58 รองลงมาคือการใช้ข้อมูลจากงบแสดงฐานะทางการเงิน (งบดุล) ประกอบการกำหนดแผนทางการเงินหรืองบประมาณของสหกรณ์ ค่าเฉลี่ย 3.02 สำหรับการใช้อัตราทางบัญชีการเงินในด้านการวางแผนน้อยที่สุดคือ การใช้ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนไปใช้ในการกำหนดแผนงาน/งบประมาณของสหกรณ์ แต่มีการใช้งานในระดับมากเช่นกัน ค่าเฉลี่ย 2.46

2) ด้านการควบคุม การใช้อัตราทางบัญชีการเงินในด้านการควบคุมของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ พบว่า การใช้อัตราทางบัญชีการเงินในด้านการควบคุม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.15 โดยใช้อัตรารายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนเพื่อควบคุมการดำเนินงานของสหกรณ์มากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.69 รองลงมาคือการใช้งบทดลองประจำเดือนในสำหรับพิสูจน์ยอดการลงบัญชีที่ถูกต้อง ค่าเฉลี่ย 3.48 สำหรับการใช้อัตราทางบัญชีการเงินในด้านการควบคุมน้อยที่สุดคือ การใช้ข้อมูลจากงบแสดงฐานะการเงิน (งบดุล) งบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบกับสหกรณ์อื่นที่อยู่ในประเภทเดียวกัน แต่มีการใช้งานในระดับมากเช่นกัน ค่าเฉลี่ย 2.85

3) ด้านการตัดสินใจ การใช้อัตราทางบัญชีการเงินในด้านการตัดสินใจของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ พบว่า การใช้อัตราทางบัญชีการเงินในด้านการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.03 โดยใช้อัตรารายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนในการตัดสินใจ เพิ่ม/ลดปริมาณธุรกิจ มากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.35 รองลงมาคือการใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินประกอบการขออนุมัติวงเงินกู้ยืมของสหกรณ์ ค่าเฉลี่ย 3.28 สำหรับการใช้อัตราทางบัญชีการเงินในด้านการตัดสินใจน้อยที่สุดคือ การใช้ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนประกอบการกำหนดนโยบายการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ แต่มีการใช้งานในระดับมากเช่นกัน ค่าเฉลี่ย 2.74

สรุปในภาพรวม พบว่า คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์มีระดับในการใช้อัตราทางบัญชีการเงินในการบริหารงานทุกด้านอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.04 โดยความถี่ในการใช้อัตราทางบัญชีในด้านการควบคุม มากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.15 รองลงมาได้แก่ ด้านการตัดสินใจ ค่าเฉลี่ย 3.03 และด้านการวางแผน ค่าเฉลี่ย 2.95 ตามลำดับ

สำหรับอัตราทางด้านบัญชีการเงินที่คณะกรรมการดำเนินการใช้ในการบริหารงาน สามารถจำแนกได้ ดังนี้ งบดุล/ งบแสดงฐานะทางการเงินใช้ในการบริหารงานทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.35 งบกำไรขาดทุนใช้ในการบริหารงานทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.40

งบกระแสเงินสดใช้ในการบริหารงานทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.34 หมายเหตุประกอบงบการเงินใช้ในการบริหารงานทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.33 รายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนใช้ในการบริหารงานทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.13 งบทดลองประจำเดือนใช้ในการบริหารงานทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 2.96 รายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีใช้ในการบริหารงานทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.32 จากข้อมูลจะเห็นได้ว่าข้อมูลทางบัญชีการเงินที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ใช้บริหารงานในทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยใช้งบกำไรขาดทุนในการบริหารงานมากที่สุด รองลงมาได้แก่ งบดุล/งบแสดงฐานะทางการเงิน งบกระแสเงินสด หมายเหตุประกอบงบการเงิน รายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี รายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนและงบทดลองประจำเดือน ตามลำดับ

1.3 ปัญหาอุปสรรคในการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุตรดิตถ์ จากการศึกษา พบว่า ปัญหาอุปสรรคในการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยและปานกลาง และที่สูงที่สุด ได้แก่ มีความรู้ทางด้านบัญชีการเงินไม่เพียงพอ ซึ่งเป็นปัญหาและอุปสรรคที่อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.79 รองลงมาได้แก่ มีความรู้ในการนำงบการเงินไปใช้ในการบริหารงานไม่เพียงพอ ค่าเฉลี่ย 2.60 และอุปกรณ์หรือเครื่องมือสำหรับใช้จัดทำงบการเงิน หรือรายงานทางบัญชีไม่ทันสมัย ค่าเฉลี่ย 2.27 ส่วนรายการและข้อมูลทางบัญชีมีการแก้ไขความผิดพลาดบ่อยครั้งเกิดขึ้นน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 1.98

2. อภิปรายผล

การศึกษาลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ พบว่า คณะกรรมการดำเนินการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 51 – 60 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีในด้านอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ด้านบัญชีและมีประสบการณ์ในการเป็นคณะกรรมการดำเนินการอยู่ระหว่าง 1-4 ปี และดำรงตำแหน่งกรรมการ

การศึกษาการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ พบว่า คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ส่วนใหญ่ใช้รายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนในการบริหารงานซึ่งใช้ในด้านการวางแผนในระดับมาก โดยใช้ข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนในการกำหนดแผนการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์มากที่สุด ด้านการควบคุมในระดับมาก โดยใช้ข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนเพื่อการควบคุมการดำเนินงานของสหกรณ์มากที่สุด และด้านการ

ตัดสินใจในระดับมาก โดยใช้ข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนในการตัดสินใจ เพิ่ม/ลด ปริมาณธุรกิจมากที่สุด แต่อย่างไรก็ตามคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ส่วนใหญ่ใช้ ข้อมูลทางบัญชีการเงินในด้านการควบคุมการบริหารงานของสหกรณ์มากกว่าด้านอื่น รองลงมาได้แก่ ด้านการตัดสินใจและด้านการวางแผน ตามลำดับ

การศึกษาปัญหาอุปสรรคในการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานของ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ พบว่า ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงิน ของคณะกรรมการมากที่สุดคือ มีความรู้ทางด้านบัญชีการเงินไม่เพียงพอ และเป็นปัญหาในระดับปาน กลาง รองลงมาคือมีความรู้ในการนำงบการเงิน ไปใช้ในการบริหารงานไม่เพียงพอ จึงขออภิปรายผล ดังนี้

การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ อยู่ในระดับมาก และปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานคือ มีความรู้ทางด้านบัญชีการเงินไม่เพียงพอ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อนุตรา ทองหาร (2553 : บทคัดย่อ) การใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการ ดำเนินการสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดอุดรดิตถ์ ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ การเกษตรในจังหวัดอุดรดิตถ์ มีการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ปัญหาที่ เกิดขึ้นจากการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์การเกษตร ในจังหวัดอุดรดิตถ์มากที่สุด ได้แก่การไม่เข้าใจเกี่ยวกับการบัญชี ไม่มีความรู้ในการนำงบการเงินไป ใช้ในการบริหารงาน รายการและข้อมูลทางบัญชีที่ปรากฏยังไม่ชัดเจนไม่สามารถนำมาบริหารงานได้ ข้อมูลทางบัญชีการเงินที่คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ใช้ในการบริหารงานมากที่สุดคือ รายงานผลการดำเนินงานประจำเดือน โดยใช้ในด้านการวางแผน ด้านการควบคุมและด้านการ ตัดสินใจในระดับมาก แต่ใช้ในด้านการควบคุมมากกว่าด้านอื่น

3. ข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้จำแนกข้อเสนอแนะไว้ 2 ลักษณะ คือ ข้อเสนอแนะเพื่อนำผล การศึกษาไปใช้และข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

3.1.1 การศึกษาการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการ ดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า คณะกรรมการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินใน การวางแผน การควบคุม การตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก และใช้ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนในการ

บริหารงานทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น เพื่อให้คณะกรรมการสามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรใช้ข้อมูลทางด้านบัญชีการเงินอื่นประกอบการบริหารด้วยเช่นกัน เช่น งบทดลองประจำเดือน งบดุลหรืองบแสดงฐานะการเงิน รายงานผลการดำเนินงานประจำเดือน รายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีประกอบด้วย เพื่อให้สามารถวางแผน ควบคุมและตัดสินใจในการบริหารงานสหกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การวางแผนการลงทุนระยะสั้น การลงทุนระยะยาว การลดหรือเพิ่มปริมาณธุรกิจ การจัดผลิตภัณฑ์ทางด้านสินเชื่อให้กับสมาชิก การเพิ่มทุนจากสมาชิกหรือการกู้ยืมจากแหล่งเงินทุนภายนอก ทั้งนี้ควรศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทางเศรษฐกิจที่น่าเชื่อถือจากภายนอกด้วย

3.1.2 ปัญหาอุปสรรคในการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า คณะกรรมการมีความรู้ทางด้านบัญชีการเงินไม่เพียงพอ ซึ่งเป็นปัญหาที่อยู่ในระดับปานกลาง คณะกรรมการดำเนินการควรใช้เวลาศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องทางด้านบัญชีการเงิน เช่น เข้ารับการอบรมตามหลักสูตรที่แต่ละหน่วยงานจัดขึ้น ขอรับบริการด้านเอกสารเกี่ยวกับบัญชี ขอรับคำปรึกษา ด้านบัญชี สำหรับคณะกรรมการดำเนินการที่เข้ามารับตำแหน่งใหม่สหกรณ์ควรจัดอบรมด้านบัญชีให้เพิ่มเติมเพื่อให้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลทางบัญชีการเงินได้หรือให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นผู้อบรมให้

3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

3.2.1 ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาเฉพาะสหกรณ์ออมทรัพย์ที่อยู่ในจังหวัดอุดรดิตถ์เท่านั้น สำหรับการศึกษานี้ครั้งต่อไปอาจขยายขอบเขตของกลุ่มเป้าหมาย โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายให้ครอบคลุมสหกรณ์ทุกประเภท ได้แก่ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์นิคม สหกรณ์ประมง สหกรณ์เครดิตยูเนียน สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์ร้านค้า และสหกรณ์บริการ รวมทั้งอาจขยายกลุ่มเป้าหมายไปยังจังหวัดอื่น เพื่อจะได้รับทราบข้อมูลที่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายเพิ่มมากขึ้น และให้ผู้สนใจได้ทราบเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลทางการบัญชีการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ในประเภทต่างๆ

3.2.2 การศึกษาครั้งต่อไป ควรใช้การศึกษาเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต โดยมีการบินทักข้อมูลในแบบสัมภาษณ์ที่กำหนดประเด็นการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกตรงตามประเด็นหัวข้อที่ผู้ศึกษากำหนด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกอร ศักดิ์แก้ว. (2548). การใช้ข้อมูลบัญชีเพื่อการบริหารงานสหกรณ์กองทุนสวนยาง (การศึกษาค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- กุลธิดา โควิวิเชียร. (2545). ปัญหาการตรวจบัญชีสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ (วิทยานิพนธ์ บัญชีมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- นิรมล เลิศพันธ์. (2557). ความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการในการนำรายงานทางการเงินไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี (การศึกษาค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ปาริชาติ โพธิ์บาง. (2551). การใช้รายงานทางการเงินในการบริหารของบริษัทสนับสนุนอุตสาหกรรมรองเท้าในกลุ่มแพน (การศึกษาค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ภณิดา ดวงแสงเหล็ก. (2556). การใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงานของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุดรธานี (การค้นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- รจนา ชิตทะวงศ์. (2552). ปัญหาการจัดทำบัญชีของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ (การศึกษาค้นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- วิมลพรรณ เลหาเจริญยศ. (2553). ความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชีของผู้บริหารของธุรกิจ ในเขตสวนอุตสาหกรรมศรีอโศกพัฒนา ลำพูน (การค้นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- สมเจตน์ ปันแก้ว. (2556). ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีบริหารของผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้าง ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ (การค้นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

- สุวรรณินทร์ จอมคำ. (2553). *ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงบประมาณของเทศบาลตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ (การค้นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.*
- อนุตรา ทองหาร. (2553). *การใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดอุดรดิษฐ์ จังหวัดอุดรดิษฐ์ (การศึกษาค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.*
- อรรวรรณ จำพุฒ. (2546). *การบริหารข้อมูลทางบัญชีขอสหกรณ์การเกษตร กรมศึกษา สหกรณ์การเกษตรห้วงฉัตร จำกัด (การศึกษาค้นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.*
- โอภาวดี เข้มทอง. (2548). *แนวคิดการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ ในประมวลสาระชุดวิชาการบัญชีและการเงินสหกรณ์เพื่อการบริหาร หน่วยที่ 1 หน้า 1-5, 1-6, 1-10 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2555). การสหกรณ์ในประเทศไทย กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด*
- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. (2550). *คู่มือระบบบัญชีสหกรณ์การเกษตร กรุงเทพมหานคร*
- _____ (2558). กรมส่งเสริมสหกรณ์ ค้นคืนวันที่ 13 สิงหาคม 2558
จาก www.cpd.go.th
- _____ (2558). กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ค้นคืนวันที่ 13 สิงหาคม 2558
จาก www.cad.go.th
- _____ (2558). *สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ค้นคืนวันที่ 30 สิงหาคม 2558*
จาก <http://www.fap.or.th>

ภาคผนวก

แบบสอบถามสำหรับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

เรื่อง

การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงาน
ของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดอุดรดิตถ์

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการศึกษาค้นคว้าอิสระของนายวินัย จันทรทัตทอง รหัสนักศึกษา 2569002690 นักศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ แขนงวิชาสหกรณ์ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช ข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้ประโยชน์ทางการศึกษาค้นคว้าอิสระเท่านั้น

ขอความกรุณาจากท่าน โปรดให้ข้อมูลในแบบสอบถามนี้ตามความคิดเห็นของท่านอย่างเป็นจริง และขอความกรุณาพับใส่ซองจดหมาย เพื่อส่งกลับคืนตามที่อยู่ปรากฏในซองจดหมายที่แนบมา ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านอย่างสูงที่กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

แบบสอบถามชุดนี้แบ่งคำถามออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์
2. ข้อมูลทางบัญชีการเงินที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ใช้เพื่อการบริหารงาน
3. การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์
4. ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

ชื่อ นายวินัย จันทรทัตทอง ผู้ศึกษา

ตำแหน่ง นักวิชาการสหกรณ์ปฏิบัติการ

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดอุดรดิตถ์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลลักษณะบุคคลของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าคำตอบที่ตรงกับข้อมูลส่วนบุคคลที่เป็นจริงของท่าน

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. อายุ

() 30 ปี และต่ำกว่า () 31 – 40 ปี () 41 – 50 ปี
() 51 – 60 ปี () 61 ปีขึ้นไป

3. การศึกษา

3.1 ระดับการศึกษาสูงสุด

() ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา () ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)
() ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) () ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
() ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส., ปวท.) () ระดับปริญญาตรี
() ระดับปริญญาโท () ระดับปริญญาเอก

3.2 จบการศึกษาสูงสุดทางด้าน (ตอบได้มากกว่า 1)

() บัญชี () บริหารธุรกิจ () การศึกษา
() กฎหมาย () การปกครอง () อื่น ๆ (ระบุ).....

4. ตำแหน่งที่ดำรงในสหกรณ์

() ประธานกรรมการ () รองประธานกรรมการ
() เลขานุการ () ทรัพย์สิน
() กรรมการ

5. ประสบการณ์ในการเป็นคณะกรรมการ (ทั้งที่เป็นในอดีตและปัจจุบัน)

() น้อยกว่า 1 ปี () 1 – 4 ปี () 5 – 8 ปี
() 9 – 12 ปี () มากกว่า 12 ปี

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทางบัญชีการเงินที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ใช้เพื่อการบริหารงาน

คำชี้แจง ท่านใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินต่อไปนี้มากน้อยเพียงใดเพื่อการบริหารงาน

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตารางทางขวามือที่ตรงตามความเห็นของท่าน

การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินและ รายงานทางการเงินของสหกรณ์	ความถี่ในการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินและ รายงานทางการเงินของสหกรณ์				
	ไม่ใช่	ปีละครั้ง	6 เดือน/ ครั้ง	3 เดือน/ ครั้ง	เดือนละ ครั้ง
1. งบการเงิน					
1.1 งบดุล/งบแสดงฐานะการเงิน					
1.2 งบกำไรขาดทุน					
1.3 งบกระแสเงินสด					
1.4 หมายเหตุประกอบงบการเงิน					
2. รายงานทางบัญชีที่เกี่ยวข้อง					
2.1 รายงานผลการดำเนินงานประจำเดือน					
2.2 งบทดลองประจำเดือน					
2.3 รายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี					

ส่วนที่ 3 การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

คำชี้แจง ท่านใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานแต่ละด้านมากน้อยเพียงใด โปรดทำ

เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตารางทางขวามือที่ตรงตามความเห็นของท่าน

การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินและรายงาน ทางการเงินเพื่อการบริหารงานสหกรณ์	ความถี่ในการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินและ รายงานทางการเงินเพื่อการบริหารงานสหกรณ์				
	ไม่ใช่	ปีละ ครั้ง	6 เดือน/ ครั้ง	3 เดือน/ ครั้ง	เดือน ละครั้ง
1. ด้านการวางแผน					
1.1 การใช้ข้อมูลจากงบแสดงฐานะการเงิน					

การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินและรายงานทางการเงินเพื่อการบริหารงานสหกรณ์	ความถี่ในการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินและรายงานทางการเงินเพื่อการบริหารงานสหกรณ์				
	ไม่ใช่	ปีละครั้ง	6 เดือน/ครั้ง	3 เดือน/ครั้ง	เดือนละครั้ง
(งบดุล)ประกอบการกำหนดแผนทางการเงินหรืองบประมาณของสหกรณ์					
1.2 การใช้ข้อมูลจากงบแสดงฐานะการเงิน(งบดุล)ประกอบการวางแผนการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์					
1.3 การใช้ข้อมูลจากงบแสดงฐานะการเงิน(งบดุล)ในการพิจารณาจัดหาเงินทุนมาใช้ในการดำเนินงานของสหกรณ์					
1.4 การใช้ข้อมูลจากงบแสดงฐานะการเงิน(งบดุล)ประกอบการพิจารณาจัดสรรเงินทุนของสหกรณ์					
1.5 การใช้ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนไปใช้ในการกำหนดแผนงาน/งบประมาณของสหกรณ์					
1.6 การใช้ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนในการวางแผนการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ เช่น การให้สินเชื่อ การรับฝากเงิน					
1.7 การใช้ข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนในการกำหนดแผนการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์					
1.8 การใช้ข้อมูลรายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีในการวางแผนปรับปรุงทางการเงิน					
2 ด้านการควบคุม					
2.1 การใช้ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนในปี					

การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินและรายงานทางการเงินเพื่อการบริหารงานสหกรณ์	ความถี่ในการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินและรายงานทางการเงินเพื่อการบริหารงานสหกรณ์				
	ไม่ใช่	ปีละครั้ง	6 เดือน/ครั้ง	3 เดือน/ครั้ง	เดือนละครั้ง
ปัจจุบันเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาเพื่อควบคุมการดำเนินงานของสหกรณ์					
2.2 การใช้ข้อมูลจากงบแสดงฐานะการเงิน (งบดุล) งบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบกับสหกรณ์อื่นที่อยู่ในประเภทเดียวกัน					
2.3 การใช้งบทดลองประจำเดือนในสำหรับพิสูจน์ยอดการลงบัญชีที่ถูกต้อง					
2.4 การใช้ข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนเพื่อควบคุมการดำเนินงานของสหกรณ์					
2.5 การใช้ข้อมูลรายงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีในการควบคุมทางการเงิน					
2.6 การใช้ข้อมูลรายงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีในการควบคุมการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์					
3.ด้านการตัดสินใจ					
3.1 การใช้ข้อมูลจากแสดงฐานะทางการเงิน (งบดุล) งบกำไรขาดทุนมีส่วนในการตัดสินใจเพื่อการบริหารจัดการสหกรณ์					
3.2 การใช้ข้อมูลจากงบแสดงฐานะการเงิน (งบดุล) นำมาประกอบการตัดสินใจในการลงทุน					
3.3 การใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินประกอบการขออนุมัติวงเงินกู้ยืมของสหกรณ์					

การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินและรายงานทางการเงินเพื่อการบริหารงานสหกรณ์	ความถี่ในการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินและรายงานทางการเงินเพื่อการบริหารงานสหกรณ์				
	ไม่ใช่	ปีละครั้ง	6 เดือน/ครั้ง	3 เดือน/ครั้ง	เดือนละครั้ง
3.4 การใช้ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์					
3.5 การใช้งบการเงินเพื่อประเมินประสิทธิภาพและวัดผลการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการ					
3.6 การใช้ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนประกอบการกำหนดนโยบายการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์					
3.7 การเปรียบเทียบข้อมูลจากรายงานทางการเงินเปรียบเทียบกับแผนงานที่กำหนด					
3.8 การใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินเพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์					
3.9 การใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินเพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์					
3.10 การใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินในการวิเคราะห์การเติบโตของธุรกิจสหกรณ์					
3.11 การใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินในการวิเคราะห์ความมั่นคงของสหกรณ์					
3.12 การใช้ข้อมูลจากงบการเงินมาประกอบการพิจารณาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น					
3.13 การใช้ข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนในการตัดสินใจ เพิ่ม/ลด ปริมาณธุรกิจ					

การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินและรายงานทางการเงินเพื่อการบริหารงานสหกรณ์	ความถี่ในการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินและรายงานทางการเงินเพื่อการบริหารงานสหกรณ์				
	ไม่ใช้	ปีละครั้ง	6 เดือน/ครั้ง	3 เดือน/ครั้ง	เดือนละครั้ง
3.14 การใช้ข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนในการตัดสินใจเกี่ยวกับการลงทุน					
3.15 การใช้ข้อมูลรายงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีในการบริหารจัดการด้านการเงิน					

ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

คำชี้แจง ในการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงานของท่าน พบปัญหาดังต่อไปนี้เกิดขึ้นเล็กน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตารางทางขวามือที่ตรงตามความเห็นของท่าน

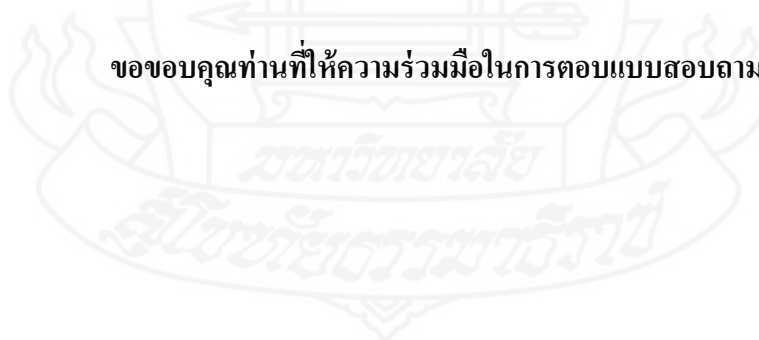
ปัญหาการใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงาน	ระดับของปัญหาและอุปสรรค				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1. มีความรู้ทางด้านบัญชีการเงินไม่เพียงพอ					
2. มีความรู้ในการนำงบการเงินไปใช้ในการบริหารงานไม่เพียงพอ					
3. การบันทึกบัญชี หลักฐาน เอกสาร ยังไม่เรียบร้อยไม่เป็นปัจจุบัน					
4. ข้อมูลทางบัญชีการเงินรายละเอียดไม่เพียงพอจึงไม่สามารถนำมาบริหารงานได้					
5. รายการและข้อมูลทางบัญชีมีการแก้ไขความผิดพลาดบ่อยครั้ง					
6. ไม่สามารถนำงบการเงินมาเปรียบเทียบในระยะเวลาต่าง ๆ ได้					

ปัญหา การใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินเพื่อการบริหารงาน	ระดับของปัญหาและอุปสรรค				
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
7. งบการเงินและรายงานข้อมูลทางบัญชี นำเสนอไม่ทันต่อความต้องการนำไปใช้ในการ บริหารงาน					
8. อุปกรณ์หรือเครื่องมือสำหรับใช้จัดทำ งบการเงิน หรือ รายงานทางบัญชีไม่ทันสมัย					
9. การค้นหาข้อมูลงบการเงินและรายงานข้อมูล ทางด้านบัญชีค่อนข้างยาก					
10. ขาดผู้ให้คำปรึกษาแนะนำหรือทำการแก้ไข การบันทึกรายการบัญชีให้ถูกต้อง					

ปัญหาอื่น (ระบุ)

1.
2.
3.

ขอขอบคุณท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายวินัย จันทรทัตทอง
วัน เดือน ปีเกิด	8 กรกฎาคม 2524
สถานที่เกิด	อุตรดิตถ์
ประวัติการศึกษา	บช.บ.บริหารธุรกิจ (คอมพิวเตอร์ธุรกิจ) สถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์ พ.ศ.2547 กษ.บ.ส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ.2547
สถานที่ทำงาน	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดอุตรดิตถ์ (สังกัดกรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์)
ตำแหน่ง	นักวิชาการสหกรณ์ปฏิบัติการ

